

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 170-176, art. 317), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, cuvintele „supraveghere și control”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „supraveghere”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. Articolul 2 se completează cu noțiunile cu următorul cuprins:

„*organism de evaluare a conformității* – persoană juridică independentă, acreditată în Republica Moldova sau în statele membre ale Uniunii Europene ca fiind competentă să efectueze evaluarea conformității unui prestator de servicii de încredere calificat și a serviciilor de încredere calificate pe care acesta le prestează;

prestator de servicii de înregistrare – persoană căreia prestatorul de servicii de încredere i-a delegat dreptul de verificare a identității solicitantului, de înregistrare și examinare a cererilor de certificare a cheii publice, de suspendare sau restabilire a valabilității și de revocare a certificatelor cheilor publice înaintate de acesta, în vederea solicitării privind executarea acestora de către prestatorul de servicii de încredere, în numele solicitantului;

sistem de identificare electronică – sistem pentru identificarea electronică în care sunt emise mijloace de identificare electronică pentru persoane fizice sau juridice sau pentru persoane fizice reprezentând persoane juridice.”

3. Articolul 3 alineatul (2) litera a) va avea următorul cuprins:

„a) prestatorul de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în alt stat a obținut statutul de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu art. 8;”.

4. Se completează cu articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 5¹.** Niveluri de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică

(1) Mijloacele de identificare electronică au următoarele niveluri de asigurare:

- a) scăzut;
- b) substanțial;
- c) ridicat.

(2) Criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare scăzut, substanțial și ridicat pentru mijloacele de identificare electronică se stabilesc de către Guvern.

(3) Corespunderea mijloacelor de identificare electronică criteriilor, specificațiilor tehnice, standardelor și procedurilor minime pentru nivelurile de asigurare se realizează de către organismele de evaluare a conformității.

(4) Lista mijloacelor și a sistemelor de identificare electronică și nivelul de asigurare corespunzător se publică pe site-ul web oficial al organului de supraveghere.”

5. La articolul 6:

alineatele (2), (3) și (4) se abrogă;

la alineatul (6), cuvintele „acreditării prestatorilor respectivi” se substituie cu cuvintele „obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat de către prestatorii respectivi”.

6. Articolul 7 se abrogă.

7. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 8.** Acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat

(1) Prestatorii de servicii de încredere necalificați care intenționează să presteze servicii de încredere calificate trebuie să obțină statut de prestator de servicii de încredere calificat.

(2) În vederea obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat, prestatorul de servicii de încredere necalificat expediază pe adresa organului de supraveghere o notificare privind intenția de a presta servicii de încredere calificate, însoțită de un raport de evaluare a conformității, emis de un organism de evaluare a conformității.

(3) Organul de supraveghere verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute în cadrul normativ din domeniul serviciilor de încredere calificate, în special cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia.

(4) În cazul în care organul de supraveghere ajunge la concluzia că prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele menționate, organul de supraveghere acordă statutul de calificat prestatorului de servicii de încredere și serviciilor de încredere prestate de acesta și publică informațiile despre acesta în lista sigură.

(5) Prestatorul de servicii de încredere se consideră calificat din ziua includerii acestuia în lista sigură de către organul de supraveghere.

(6) Informația despre prestatorii de servicii de încredere calificați, precum și despre cei cărora le-a fost retras statutul de prestator de servicii de încredere calificat se publică de către organul de supraveghere pe site-ul web oficial al acestuia.

(7) Prestatorii de servicii de încredere calificați dintr-un stat membru al Uniunii Europene obțin statutul de prestator de servicii de încredere calificați în Republica Moldova în baza notificării privind intenția de a presta servicii de încredere calificate pe teritoriul Republicii Moldova expediate pe adresa organului de supraveghere, fără obligativitatea licențierii conform art. 9 alin. (2) și fără necesitatea de a fi supuși verificărilor prevăzute pentru prestatorii naționali.

(8) Organul de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării, verifică statutul prestatorului de servicii de încredere în lista sigură a statului membru al Uniunii Europene și, în cazul confirmării statutului, asigură includerea prestatorului în lista respectivă.

(9) În cazul retragerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat în statul membru al Uniunii Europene, organul de supraveghere radiază înregistrarea acestuia din Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificați.”

8. La articolul 10 alineatul (2):

punctele 1) și 8) se abrogă;

la punctul 7), textul „, la existența unui sistem de acreditare” se exclude; se completează cu punctul 10) cu următorul cuprins:

„10) să organizeze, cu resursele financiare proprii, cel puțin o dată în doi ani, auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către un organism de evaluare a conformității;”.

9. Articolul 11 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Cererea de certificare pe suport de hârtie:

a) se completează și se semnează în mod olograf de către solicitant și se depune la prestatorul de servicii de încredere care realizează identificarea acestuia; sau

b) se completează și se semnează în mod olograf de către solicitant și se depune prin intermediul prestatorului de servicii de înregistrare care realizează identificarea acestuia și transmiterea datelor din cererea pentru certificarea cheii publice către prestatorul de servicii de încredere.”

10. La articolul 12 alineatul (2¹), textul „În cazul cererilor depuse în conformitate cu art. 11 alin. (3),” se exclude.

11. Alineatul (1) din articolul 15 va avea următorul cuprins:

„(1) Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere este de 10 ani. Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către prestatorul de servicii de încredere, dar nu poate fi mai mare de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice.”

12. Articolul 16 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Prestatorul de servicii de încredere este în drept să implementeze soluții de automatizare a procesului de examinare a cererii și de emitere a deciziei de suspendare sau de restabilire a valabilității și de revocare a certificatelor cheilor publice.”

13. La articolul 25 alineatul (2), litera c) se abrogă.

14. La articolul 27, alineatul (2) se abrogă.

15. La articolul 35 alineatul (2):

la litera a), cuvântul „controlului” se substituie cu cuvântul „supravegherii”;

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) acordă statut de prestator de servicii de încredere calificat”;

litera c) se abrogă;

la litera g), cuvintele „și controlează” se exclud;

litera k) va avea următorul cuprins:

„k) suspendă sau retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat, în cazurile stabilite de actele normative”;

la litera l), cuvântul „controalelor” se substituie cu textul „verificărilor realizate și/sau ale evaluărilor de conformitate consemnate în raporturile emise de un organism de evaluare a conformității”.

16. Articolele 36, 37 și 38 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 36. Verificarea prestatorilor de servicii de încredere

(1) Verificarea respectării cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere de către prestatorul de servicii de încredere calificat sau de către prestatorul de servicii de încredere necalificat care a expediat o notificare privind intenția de a presta servicii de încredere calificate este realizată de către organul de supraveghere.

(2) Verificarea este efectuată la cererea prestatorului de servicii de încredere sau în cazul deținerii de către organul de supraveghere a informațiilor

precum că prestatorul de servicii de încredere a admis încălcarea cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere.

(3) Modul de organizare și desfășurare a verificării este aprobat prin act al organului de supraveghere.

(4) Termenul de efectuare a verificării nu poate depăși 15 zile lucrătoare.

(5) În cazul în care se confirmă încălcarea cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere, organul de supraveghere suspendă statutul de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat afectat și solicită remedierea abaterilor constatate, acordându-i, în acest scop, un termen rezonabil, ținând cont de tipul abaterii și de consecințele negative ce pot surveni. Termenul de înlăturare a abaterilor poate fi prelungit o singură dată, la cererea prestatorului de servicii de încredere calificat, pe un termen ce nu va depăși termenul acordat inițial.

(6) În cazul în care prestatorul de servicii de încredere calificat nu a înlăturat abaterile în termenul stabilit, organul de supraveghere retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat sau serviciul de încredere calificat afectat.

(7) Decizia privind suspendarea sau retragerea statului prestatorului de servicii de încredere calificat sau a serviciului de încredere calificat poate fi contestată în instanța de judecată.

Articolul 37. Suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat

(1) Drept temei pentru suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat servește:

a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat;

b) confirmarea de către organul de supraveghere a încălcării prevederilor actelor normative în domeniul serviciilor de încredere de către prestatorul de servicii de încredere calificat;

c) depistarea unor date neautentice în raportul de evaluare a conformității, emis de un organism de evaluare a conformității.

(2) Decizia privind suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat intră în vigoare la data publicării pe site-ul web oficial al organului de supraveghere și se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare a zilei publicării acesteia. Termenul de suspendare a statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat nu poate depăși 2 luni.

(3) Prestatorul de servicii de încredere este obligat să înștiințeze organul de supraveghere despre înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat.

(4) După verificarea și confirmarea înlăturării circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al

serviciului de încredere calificat, organul de supraveghere dispune restabilirea statutului.

(5) Informațiile privind suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat se publică în lista sigură și pe site-ul web oficial al organului de supraveghere.

Articolul 38. Retragera statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat

(1) Drept temei pentru retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat servește:

a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat privind încetarea activității sau a prestării unui serviciu calificat, înaintată cu cel puțin 30 de zile înainte de încetarea planificată;

b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a întreprinzătorului individual sau a persoanei juridice în cadrul căreia activează prestatorul de servicii de încredere calificat;

c) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat.

(2) Decizia privind retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat intră în vigoare la data publicării pe site-ul web oficial al organului de supraveghere și se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare a zilei publicării acesteia.

(3) Toate certificatele cheilor publice emise de către prestatorul de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea se revocă și se transmit spre păstrare altui prestator de servicii de încredere calificat, în modul stabilit de organul de supraveghere, pe contul prestatorului de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea.

(4) Informațiile privind retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat se publică în lista sigură și pe site-ul web oficial al organului de supraveghere.”

17. La articolul 42 litera b), cuvintele „care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege” se exclud.

Art. II. – (1) Certificatele cheilor publice ale prestatorului de servicii de încredere de nivel superior rămân valabile până la expirarea termenului de valabilitate al acestora.

(2) Prestatorii de servicii de încredere care au obținut statutul de prestator de servicii de încredere calificați, ca urmare a trecerii procedurii de acreditare, conform prevederilor Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, își păstrează în continuare statutul, având obligația să prezinte primul

raport de audit al conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către un organism de evaluare a conformității, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția articolului I punctului 4, care va intra în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării.

(4) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Legii pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea
electronică și serviciile de încredere

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în comun cu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul actului, transpune prevederi din Regulamentul UE 910/2014 în ceea ce ține de divizarea atribuțiilor între organul de supraveghere și entitatea de evaluare a conformității. Totodată, pentru prestatorii de servicii de încredere se instituie obligativitatea efectuării auditului de conformitate cel puțin o dată la 2 ani. Suplimentar, prin proiectul actului normativ, se instituie o normă primară care va sta la baza Hotărârii de Guvern prin care urmează a fi stabilite criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare scăzut, substanțial și ridicat pentru mijloacele de identificare electronică, care va constitui în sine transpunerea propriu zisă a legislației UE, și anume a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a unor specificații și proceduri tehnice minime pentru nivelurile de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Domeniul serviciilor de încredere este reglementat de Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, care transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE. Legea a intrat în vigoare la 10.12.2022. Totodată, Legea nr. 124/2022 stabilește doar cadrul general al serviciilor de încredere, aspectele detaliate privind mijloacele de identificare electronică, inclusiv nivelele, criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile nu au fost transpuse. Însă, prin proiectul actului normativ, se instituie o normă primară care va sta la baza Hotărârii de Guvern prin care urmează a fi stabilite criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare scăzut, substanțial și ridicat pentru mijloacele de identificare electronică, care va constitui în sine transpunerea propriu zisă a legislației UE, și anume a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a unor specificații și proceduri tehnice minime pentru nivelurile de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă. Condițiile care au impus elaborarea prezentului proiect de act normativ, constituie nivelul scăzut de utilizarea a serviciilor electronice, inclusiv a serviciilor de încredere calificate, precum și imposibilitatea utilizării serviciilor de încredere în raport cu persoanele din alte state, și lipsa mecanismului de recunoaștere internațională a acestora,

fapt ce stagnează procesul de dezvoltare a țării, precum și îngreunează procesele de interacțiune la distanță între Republica Moldova și țările din Uniunea Europeană.

Necesitatea elaborării proiectului rezultă inclusiv din necesitatea extinderii pieței serviciilor de încredere calificate, prin atragerea pe teritoriul Republicii Moldova a prestatorilor de servicii de încredere calificate la nivel Uniunii Europene, precum și necesitatea unificării modelului de autorizare a prestatorilor de servicii de încredere.

Totodată, apare necesitatea stabilirii mecanismului de asigurare a conformității, similar celui stabilit în statele membre UE, cum ar fi desfășurarea de către prestator de servicii de încredere a auditului de conformitate.

În acest sens, luând în calcul și recomandările experților UE, se modifică și atribuțiile Serviciului de Informații și Securitate, acesta urmând să asigure doar supervizarea domeniului serviciilor de încredere, iar controlul se va efectua de către entitățile specializate în evaluarea conformității.

Modificările propuse vizează, în principal, introducerea unor noi concepte, precum sistemul de identificare electronică și prestatorul de servicii de înregistrare, precum și stabilirea unor niveluri de asigurare a încrederii pentru mijloacele de identificare electronică.

Atragerea în Republica Moldova a prestatorilor de servicii de încredere calificate la nivel UE, va fi posibilă prin simplificarea procedurii de autorizare a acestora, astfel devenind mai atractivă pentru prestatorii de servicii de încredere străini.

Cu referire la norma care exclude procedura aprobării tacite în privința acreditării prestatorilor serviciilor de încredere, menționăm că aceasta este necesară din considerentul importanței serviciului de încredere și urmările grave care ar putea succeda din cauza omiterii verificărilor de către o comisie de specialitate. Or, consecințele negative ar putea afecta nu doar autoritățile implicate în domeniul prestării serviciilor de încredere calificate, dar și cetățenii Republicii Moldova care ar alege să beneficieze de semnătură electronică, eliberată de către o entitate care nu a fost verificată de către entitățile competente.

Totodată, pct. 3-5 din Art. I al proiectului pentru modificarea Legii nr. 124/2022, stabilește excluderea mecanismului de certificare a cheilor publice a prestatorilor de servicii de încredere calificați ca prestator de servicii de încredere de nivel superior.

Suplimentar, eliminarea funcției de prestator de servicii de încredere de nivel superior, rezultă din necesitatea simplificării procedurii de funcționare a prestatorilor de servicii de încredere și va duce la independența tehnică a prestatorilor, cu posibilitatea implementării mai rapide a tehnologiilor noi în infrastructura cheilor publice, fără necesitatea contrasemnării/certificării de fiecare dată a certificatelor cheilor publice la prestator de servicii de încredere de nivel superior, astfel economisind timpul, resursele tehnice și financiare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

La moment, condițiile de autorizare a prestatorilor de servicii de încredere pe teritoriul Republicii Moldova este identic pentru toți solicitanții, inclusiv și pentru cei care sunt deja recunoscuți ca fiind calificați la nivel european. Astfel, proiectul prevede:

- instituirea unui mecanism nou de autorizare pe teritoriul Republicii Moldova a prestatorilor de servicii de încredere calificați la nivel de UE;
- implementarea organizării de către prestator de servicii de încredere a auditului de conformitate;

-divizarea competențelor în ceea ce ține de supervizare și control a domeniului serviciilor de încredere: Serviciul de Informații și Securitate va superviza domeniul, iar controlul se va efectua de către entități specializate în evaluarea conformității;

-excluderea necesității de certificare a cheii publice a prestatorilor de servicii de încredere calificate.

Totodată, se propune extinderea cadrului conceptual prin introducerea noțiunilor de „sistem de identificare electronică” și „prestator de servicii de înregistrare” care este necesară pentru a reflecta evoluțiile tehnologice și practicile din domeniul identificării electronice. Aceste concepte vor permite o mai bună înțelegere și reglementare a proceselor complexe implicate în emiterea și utilizarea mijloacelor de identificare electronică.

Asigurarea unui nivel adecvat de securitate prin stabilirea unor niveluri de asigurare a încrederii pentru mijloacele de identificare electronică va contribui la o mai bună evaluare a riscurilor și la adoptarea unor măsuri de securitate adecvate în funcție de nivelul de încredere necesar.

Simplificarea procedurilor prin delegația unor atribuții către prestatorii de servicii de înregistrare poate simplifica procesele de certificare a cheilor publice și poate reduce sarcina administrativă a prestatorilor de servicii de încredere.

Alinierea la practicile internaționale prin introducerea unor astfel de prevederi va contribui la alinierea legislației naționale la standardele și practicile internaționale în domeniul identificării electronice și al serviciilor de încredere.

Astfel, modificările propuse vor avea un impact pozitiv asupra:

Securității sistemelor informatice: Prin stabilirea unor niveluri de asigurare clare și prin introducerea unor mecanisme de verificare a identității, se va contribui la creșterea securității sistemelor informatice și la prevenirea fraudei.

Încrederii în tranzacțiile electronice: Un cadru legal clar și transparent va crește încrederea utilizatorilor în tranzacțiile electronice și va stimula dezvoltarea economiei digitale.

Competitivității economiei: Simplificarea procedurilor și alinierea la practicile internaționale vor contribui la creșterea competitivității economiei naționale.

Respectiv, modificările propuse la Legea nr. 124/2022 sunt necesare pentru a adapta legislația la evoluțiile tehnologice și pentru a asigura un cadru legal modern și eficient în domeniul identificării electronice și al serviciilor de încredere. Prin adoptarea acestor modificări, se va crea un mediu favorabil dezvoltării economiei digitale și se va consolida securitatea sistemelor informatice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă ar fi păstrarea reglementărilor actuale, fără includerea prevederilor noi care simplifică procesul de obținere a autorizației de prestare a serviciilor de încredere, precum și sporesc securitate în procesul asigurării identificării electronice și prestării serviciilor de încredere.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul urmează să soluționeze următoarele probleme:

- imposibilitatea determinării nivelului de asigurare ale mijloacelor de identificare electronică;
- lipsa criteriilor, specificațiilor, standardelor și procedurilor minime pentru nivele de asigurare pentru mijloacele de identificare electronică;

- procedura complicată de autorizare pe teritoriul RM a prestatorilor de servicii de încredere calificați din UE;
- lipsa mecanismului de asigurare a conformității de prestare a serviciilor de încredere pe teritoriul RM recunoscute la nivel UE;
- dependența tehnică a prestatorilor de servicii de încredere de prestatorul de servicii de încredere de nivel superior, prin necesitatea certificării cheilor publice a prestatorului de servicii de încredere, la prestator de servicii de încredere de nivel superior;
- posibilitatea acreditării prestatorului de servicii de încredere prin procedura aprobării tacite.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Punerea în aplicare a legii nu va determina cheltuieli bugetare suplimentare, iar implementarea tehnică a noilor servicii electronice de încredere este posibilă în cadrul infrastructurii cheilor publice deja existente.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Asupra sectorului privat, părțile interesate vor fi afectate doar pozitiv de aceste completări și anume:

- existența unei reglementări clare și proceduri transparente în procesul determinării nivelului de asigurare a mijloacelor de identificare electronică;
- crearea cadrului normativ favorabil pentru atragerea prestatorilor de servicii de încredere calificați de pe teritoriul UE, pe teritoriul RM, ca rezultat posibilitatea obținerii de către cetățenii RM a serviciilor de încredere calificate recunoscute pe întreg teritoriul UE;
- punerea la dispoziție cetățenilor RM a serviciilor de încredere calificate, prestate de entitate care dispune de partea fizică și logică certificată, și care corespunde cerințelor necesare pentru asigurarea securității pe întreg proces de prestare a serviciilor de încredere, fără a avea posibilitatea de a obține acreditare prin procedura aprobării tacite.

4.4. Impactul social

La moment se constată nivel scăzut de utilizare a serviciilor de încredere și mijloacelor de identificare electronică, din cauza nivelului scăzut de digitalizare a serviciilor publice și imposibilității utilizării serviciilor de încredere și identificării electronice în raport cu reprezentanții altor state. Astfel, nu este posibilă recunoașterea bilaterală a serviciilor de încredere între RM și alte state, inclusiv și cu statele membre UE.

De menționat, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, recunoașterea certificatelor cheilor publice peste hotarele Republicii Moldova este reglementată de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Totodată, conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 124/2022, determină că certificatul cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat este recunoscut ca fiind echivalent, din punctul de vedere al efectelor juridice, cu certificatul cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în Republica Moldova dacă este întrunită una dintre următoarele condiții:

- a) prestatorul de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în alt stat a fost acreditat în cadrul regimului de acreditare în conformitate cu prevederile prezentei legi;
- b) un prestator de servicii de încredere calificat cu domiciliul sau cu sediul în Republica Moldova garantează recunoașterea certificatului respectiv;

c) certificatul cheii publice sau prestatorul de servicii de încredere care l-a eliberat este recunoscut prin aplicarea unui acord bilateral sau multilateral între Republica Moldova și alte state sau organizații internaționale, pe bază de reciprocitate. Astfel, la moment nu există acorduri bilaterale de recunoaștere a serviciilor de încredere, între RM și alte state, totodată, reprezentanții UE au comunicat despre imposibilitatea, în condițiile cadrului normativ european existent, încheieri acordurilor cu unele din țările UE separat. Procedura de autorizare a prestatorilor de servicii de încredere include necesitatea confirmării executării de către acestea a unor cerințe și condiții, cu trecerea controlului de către organul de supraveghere și control. Astfel, prestator de servicii de încredere calificat din țările membre a UE, odată fiind autorizat de stat unde activează, este impus să autorizeze repetat. Cu atât mai mult că condițiile de funcționare a prestatorilor de servicii de încredere calificate în RM în mare parte nu depășesc cele stabilite în UE. Totodată, etapa importantă în procesul de aliniere a practicii și procesului de autorizarea a prestatorilor de servicii de încredere la condițiile UE, este desfășurarea auditului conformității de prestator de servicii de încredere calificat. Lipsa reglementărilor propuse, face complicată autorizarea prestatorilor de servicii de încredere calificați din țările membre UE, precum și va lipsi prestatorii de servicii de încredere de mecanisme de confirmare a corespunderii cu condițiile de prestare a serviciilor de încredere. 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Prestatorii de servicii de încredere sunt obligați conform cadrului normativ să asigure protecția datelor cu caracter personal în procesul prestării serviciilor. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Proiectul de lege nu aduce un impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului Proiectul de lege nu aduce un impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Alte impacturi ale proiectului de lege nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE Proiectul actului nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, respectiv, nu este necesar efectuarea expertizei de compatibilitate prevăzută la art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Proiectul, introduce norma primară pentru transpunerea prevederilor Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a unor specificații și proceduri tehnice minime pentru nivelurile de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional în vederea elaborării actelor normative, pe portalul guvernamental particip.gov.md a fost plasat anunțul de inițiere a elaborării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-1242022-privind-identificarea-electronica-si-serviciile-de-incredere/12221>.

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1)-(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate (Scrisoarea MDED cu nr. 13/1-937 din 25.03.2024), și plasat anunțul privind consultarea publică pe portalul guvernamental particip.gov.md.

<https://particip.gov.md/ru/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-1242022-privind-identificarea-electronica-si-serviciile-de-incredere/12301>

Analiza de Impact a fost supus examinării de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (Scrisoare nr.13/1-812 din 15.03.2024). Urmare a evaluării documentului de analiză a impactului și proiectului de act normativ, Grupul de lucru conform Extrasului din Procesul-verbal nr. 12 din 26 martie 2024 a constatat:

Analiza prezentată corespunde parțial cu cerințele Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

Concluzia: analiza impactului de reglementare **se susține** cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor. Suplimentar, CS prin scrisoarea cu nr. 38-78-2773 din 12.03.2025, a remis avizul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. S-a luat act de recomandările GL și incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

Decizia GL. Proiectul **se susține** cu obiecții și recomandări.

Proiectul a fost supus expertizei juridice efectuată de Ministerul Justiției (scrisoarea cu nr. 04/2-11063 din 13.12.2024) și expertizei anticorupție efectuată de Centrul Național Anticorupție (raportul de expertiză anticorupție cu nr. ELO24/10206 din 17.12.2024), iar obiecțiile și propunerile fiind luate în considerare la definitivarea acestuia.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea tehnică a proiectului va avea loc pe baza componentelor tehnice și de program deja existente, fiind necesară ajustarea cadrului normativ subordonat legii, și anume:

- Hotărâre Guvernului nr.184/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea prestatorilor de servicii de încredere calificați;
- Ordinul directorului Serviciului de Informații și Securitate al RM nr.80/2023 privind aprobarea unor acte normative în domeniul prestării serviciilor de încredere calificate;

Schimbările instituționale nu sunt necesare, or organizarea implementării acestei hotărâri se încadrează în structura organizatorică a instituțiilor existente.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Toate entitățile publice responsabile, vor elabora, prezenta, adopta actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor proiectului de lege respectiv, acesta fiind un obiectiv individual pentru și în interesul fiecărei entități publice.

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de lege pentru modificarea
Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere
(număr unic 273/MDED/SIS/2024)

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării) Avizare și consultare (expertizare) publică repetată	Argumentarea autorului proiectului
1.	Cancelaria de Stat <i>Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (Nr. 38-78-2773 din 12 martie 2025)</i>	Urmare analizei proiectului constatăm următoarele: În primul rând trebuie de menționat faptul că proiectul prezentat diferă mult (conține mai multe norme decât proiectul prezentat în ședința din 26 martie 2024). Respectiv la acea etapă AIR nu conținea informația ce ar demonstra oportunitatea și necesitatea normelor noi din proiect legate în special de acordarea, suspendarea și retragerea statului de prestator de servicii de încredere calificat). La moment Legea nr.124/2022 prevede că prestatorul serviciilor de încredere obține statutul de prestator de servicii de încredere calificat în urma procedurii de acreditare. La fel se prevede că modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (acest Certificat de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se conține în Nomenclatorul actelor permissive în p.72 secțiunea II - Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor). Însă, proiectul dat de lege vine să înlocuiască acest act permisiv cu alt act. Adică, se prevede că acordarea statutului de prestator de servicii de încredere se va face prin o nouă procedură (se elimină acreditarea).	S-a luat act.

		Astfel, în vederea obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat, prestatorul de servicii de încredere necalificat expediază în adresa organului de supraveghere o notificare privind intenția de a presta servicii de încredere calificate, însoțită de un raport de evaluare a conformității emis de un organism de evaluare a conformității. Organul de supraveghere (SIS) verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute cadrul normativ în domeniul serviciilor de încredere calificate, în special cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia. În cazul în care organul de supraveghere ajunge la concluzia că prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele menționate, organul de supraveghere acordă statutul de calificat prestatorului de servicii de încredere și serviciilor de încredere prestate de acesta și publică informațiile despre acesta în lista sigură.	
--	--	--	--

		Respectiv această nouă procedură de autorizare chiar dacă se obține prin notificare oricum rămâne a fi permisivă, adică urmează a fi inclusă în Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr.160/2011. Iar normele din proiect urmează a fi ajustate cerințelor Legii nr. 160/2011 în special normelor care prevăd că suspendarea sau retragerea actului permisiv se face prin hotărâre judecătorească. Concluzia: Proiectul dat de act normativ nu conține norme vădit contradictorii cu principiile de reglementare din Legea nr.235/2006.	Se acceptă parțial. Argumentare. Noua procedură de autorizare prin notificare urmează a fi inclusă în Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr.160/2011. În același timp, Legea 124/2022 stabilește următoarele : <i>Art. 8 al. (7) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător – <u>în partea în care nu este reglementat de prezenta lege</u>, iar</i> art. 35. al. (2) lit. k) stabilește că organul de supraveghere și control are următoarele atribuții „k) <i>suspendă sau retrage acreditarea prestatorului de servicii de încredere, în cazul în care acesta nu întrunește cerințele în domeniul serviciilor de încredere;</i>” Respectiv, normele propuse în proiect nu depășesc cadrul legal.
--	--	---	--

2.	Ședința de lucru din 13.02.2025 (consilier PM, Secretar general al Guv, reprezentanții SIS, STISC, MDED, AGE)	Ca urmare a deciziei de a adăuga claritate în procedura de recunoaștere a unor furnizori străini pe teritoriul RM, s-a venit cu următoarea propunere de redacție la art.8, alin 7,8,9: (7) Prestatorii de servicii de încredere calificați dintr-un stat membru al Uniunii Europene sunt acreditați în baza notificării privind intenția de presta servicii de încredere calificate pe teritoriul Republicii Moldova expediate în adresa organului de supraveghere, fără obligativitatea licențierii conform art. 9 alin. (2) și fără necesitatea de a fi supuși verificărilor prevăzute pentru prestatorii naționali. (8) Organul de supraveghere, în termen de 5 zile lucrătoare de la data recepționării notificării, verifică statutul prestatorului de servicii de încredere în lista de încredere a statului membru al Uniunii Europene unde acesta este acreditat și, în cazul confirmării statutului, asigură includerea prestatorului în lista sigură. (9) În cazul retragerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat în statul membru al Uniunii Europene unde acesta este acreditat, organul de supraveghere retrage acreditarea prestatorului și radiază înregistrarea acestuia din lista sigură. De asemenea, s-a agreat includerea în proiect a prevederii privind abrogarea alineatului (2) a articolul 27 din Legea nr. 124/2022.	Se acceptă. Proiectul a fost modificat. (7) Prestatorii de servicii de încredere calificați dintr-un stat membru al Uniunii Europene obțin statutul de prestator de servicii de încredere calificați în Republica Moldova în baza notificării privind intenția de a presta servicii de încredere calificate pe teritoriul Republicii Moldova expediate în adresa organului de supraveghere, fără obligativitatea licențierii conform art. 9 alin. (2) și fără necesitatea de a fi supuși verificărilor prevăzute pentru prestatorii naționali. (8) Organul de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării, verifică statutul prestatorului de servicii de încredere în lista sigură a statului membru al Uniunii Europene și, în cazul confirmării statutului, asigură includerea prestatorului în lista sigură. (9) În cazul retragerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat în statul membru al Uniunii Europene, organul de supraveghere radiază înregistrarea acestuia din Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificați.” Se acceptă. Proiectul a fost completat cu pct. 14 cu următorul cuprins: „14. La articolul 27, alineatul (2) se abrogă;”.
3.	Agencia de Guvernare Electronică Nr. 3007-243 din 12.12.2024	1) Referitor la art. I pct. 2, având în vedere includerea în procesul de supraveghere a prestatorilor de servicii de încredere calificați și a organismelor de evaluare a conformității, pentru a spori claritatea și transparența, proiectul trebuie să fie completat cu prevederi suplimentare din care să rezulte cu certitudine care sunt acestea. În acest sens se propune	Se acceptă. Proiectul modificat conform propunerilor.

	completarea art I pct. 2 din proiect cu următoarea definiție: „organism de evaluare a conformității – persoană juridică independentă acreditată în Republica Moldova sau în statele membre ale Uniunii Europene ca fiind competentă să efectueze evaluarea conformității unui prestator de servicii de încredere calificat și a serviciilor de încredere calificate pe care acesta le prestează.”.	
	2) La art. I pct. 14, propunerea de revizuire a art. 26 alin. (2) din Legea nr. 124/2022 necesită ajustări pentru a evita eventualele discrepanțe față de prevederile Regulamentului (UE) nr. 910/2014 (eIDAS). Se observă că includerea unei prevederi conform căreia generarea sau gestionarea datelor de creare a tuturor tipurilor de semnături electronice sau sigilii electronice în numele semnatarului sau creatorului sigiliului electronic poate fi realizată exclusiv de către un prestator de servicii de încredere calificat, introduce un impediment nejustificat pentru prestatorii de servicii de încredere necalificați. Or, conform anexei nr. II a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 (eIDAS) această cerință este prevăzută doar pentru dispozitivele de creare a semnăturilor și sigiliilor electronice calificate, fiind astfel aplicabilă doar prestatorilor de servicii de încredere calificați. Extinderea acestei cerințe la toate tipurile de semnături electronice depășește cadrul reglementărilor europene și poate genera bariere nejustificate în utilizarea mecanismelor avansate de creare a semnăturilor electronice prin aplicații mobile oferite de prestatori necalificați. Astfel, solicităm respectuos autorului să revizuiască textul propunerii și să includă în proiectul de lege o prevedere clară, aliniată cu Regulamentul (UE) nr. 2 910/2014 (eIDAS), din	Se acceptă. Prevederea de la punctul 14 a fost exclusă.

		care să rezulte că cerința referitoare la generarea sau gestionarea datelor de creare a semnăturilor electronice în numele semnatarului să fie realizată exclusiv de un prestator de servicii de încredere calificat, este aplicabilă doar dispozitivelor de creare a semnăturilor electronice calificate. Această ajustare este necesară pentru a evita interpretările neconforme, a asigura coerența legislativă și a proteja competitivitatea furnizorilor de servicii din domeniu.	
4.	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>(1.4/1764/24 din 11.12.2024)</i>	Instituția Publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” a examinat repetat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronice și serviciile de încredere, și comunică despre susținerea acestuia.	Se ia act.
		Totodată, în scopul unificării noțiunilor cu cadrul normativ în vigoare și standardele în domeniul serviciilor de încredere, se propune substituirea, în tot textul proiectului, a cuvintelor „lista prestatorilor de servicii de încredere calificați și serviciile calificate prestate de aceștia” cu cuvintele „lista sigură”, la forma gramaticală corespunzătoare. Totodată, se propune definirea noțiunii de „lista sigură”.	Se acceptă. Nu se acceptă. Art. 35 lit. e) descrie ce informații se conțin în „lista sigură”.
		La Art. I, pct. 7 textul „sunt acreditați” se substituie cu textul „obțin statutul de prestator de servicii de încredere calificați în Republicii Moldova”.	Se acceptă. Proiectul modificat conform propuneri.

Expertizare			
1.	Ministerul Justiției <i>nr. 04/2 -11063 13.12.2024</i>	Cu referire la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDDED/SIS/2024), se atestă că observațiile și propunerile Ministerului Justiției, expuse în raportul de expertiză juridică nr. 04/1-3482 din 15 aprilie 2024, au fost luate în considerare la definitivarea acestuia. Totodată, la forma actuală a proiectului relevăm următoarele. În prim plan, atragem atenția că proiectul vizează inclusiv transpunerea unor norme din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE (ex., transpune art. 3 pct. 4 – noțiunea de „sistem de identificare electronică” (a se vedea pct. 2 din proiect); transpune parțial art. 8 pct. 1, în partea ce vizează nivelurile de asigurare ale mijloacelor de identificare electronică (a se vedea pct. 4 din proiect); transpune parțial art. 21 alin. (1) – (3), în partea ce vizează inițierea unui serviciu de încredere calificat și, respectiv, acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat (a se vedea pct. 7 din proiect), ș.a.). Astfel, proiectul necesită a fi conformat rigorilor stabilite la art. 31 alin. (2) – (5) și art. 44 alin. (3) și (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017), cu referire la obligativitatea includerii în proiect a	Nu se acceptă. Proiectul actului nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, respectiv, nu este necesar efectuarea expertizei de compatibilitate prevăzută la art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Proiectul, introduce norma primară pentru transpunerea prevederilor Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1502 al Comisiei din 8 septembrie 2015 de stabilire a unor specificații și proceduri tehnice minime pentru nivelurile de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă.

marcajului cu sigla „UE”, a clauzei de armonizare, a elaborării tabelului de concordanță, ș.a.

La art. I:

1. În pct. 1, cuvintele „textul sintagma” se va substitui cu cuvântul „cuvintele”. Totodată, se va revedea necesitatea completării punctului citat cu precizarea că „cuvintele „supraveghere și control” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvântul „supraveghere” la forma gramaticală corespunzătoare” (a se vedea în acest sens, cuvintele „supravegherea și controlul”, „supraveghează și controlează” și „supravegherii și controlului” din denumirea capitolului III, art. 35 alin. (2) lit. g) și din art. 39 alin. (2) și (3)).

Se acceptă.

Modificările propuse au fost operate pe tot textul proiectului

2. La pct. 2:

- textul „următorul conținut:” se va substitui cu textul „următorul cuprins:”, în vederea conformării normelor tehnicii legislative și uzanțelor de redactare a actelor normative.

Se acceptă.

Textul a fost substituit conform normelor de tehnică legislativă.

Observația dată este valabilă în tot textul proiectului, inclusiv pentru textul „se expune în următoarea redacție:”, care necesită a fi substituit, cu textul „va avea următorul cuprins:”;

- se recomandă ca noțiunile propuse să fie integrate în textul art. 2 în ordine alfabetică;
- termenul „prestator de servicii de înregistrare” se propune a fi reformulat, întrucât nu coincide cu noțiunea acestuia. Or, se poate înțelege că se face referire la anumiți prestatori de servicii de încredere speciali, pe când noțiunea explică că se face referire la delegatul prestatorului de servicii de încredere de a verifica identitatea solicitantului, de a înregistra și examina cererile de certificare a cheii publice, de a

Nu se acceptă.

Termenul „prestator de servicii de înregistrare” înglobează în sine noțiunea acestuia, cu alte cuvinte „persoană care prestează servicii de înregistrare din numele solicitantului”.

suspenda sau restabili valabilitatea certificatelor cheilor publice înaintate de acesta, etc.

La pct. 7, din redacția propusă pentru art. 8 alin. (7), considerăm necesar a fi revizuite cuvintele „sunt acreditați”, întrucât potrivit proiectului, procedura de acreditare se substituie cu procedura de acordare a statutului de prestator de servicii de încredere calificat.

Se acceptă.

Art. 8 alin. (7) revizuit urmare propunerii.

Având în vedere că în pct. 10 se prevede doar o singură reglementare, diviziunile acestui punct se vor comasa, excluzând astfel semnele grafice „:” și „-” (observație valabilă și pentru pct. 12).

Se acceptă.

A fost luat în considerare și modificat.

La pct. 11, cu referire la modificarea propusă pentru art. 15 alin. (1), care prevede că „Termenul maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către organul de supraveghere.”, menționăm că propunerea dată nu este argumentată în nota de fundamentare. Mai mult, fiind considerată o normă primară, termenul maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a certificatului cheii publice al utilizatorului se consideră necesar a fi prevăzut în lege.

Se acceptă.

Punctul 11 se va expune în următoarea redacție:

Aliniatul (1) al articolului 15 va avea următorul conținut:

„(1) Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere este de 10 ani. Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către prestatorul de servicii de încredere, dar nu poate fi mai mare de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice”.

La pct. 14, cuvântul „textul” în ambele cazuri se va substitui cu cuvântul „cuvintele”. Menționăm că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și

Se acceptă.

cuvinte din conținutul textului unui act normativ, se menționează despre substituirea „textului” respectiv (observație valabilă în tot textul proiectului).

Cu referire la pct. 15, se va revedea abrogarea la art. 27 a alin. (2) din Legea nr. 124/2022, ținând cont de existența unei norme similare în art. 29 alin. (1a) al Regulamentului (UE) nr. 910/2014. Potrivit acestuia, „Generarea sau gestionarea datelor de creare a semnăturii electronice sau duplicarea unor astfel de date de creare a semnăturii în scopul creării unei copii de rezervă se realizează numai în numele semnatarului și la cererea acestuia și de către un prestator de servicii de încredere calificat care prestează un serviciu de încredere calificat pentru gestionarea unui dispozitiv calificat de creare a semnăturii electronice la distanță.”.

La pct. 16, prin care se modifică art. 35 alin. (2) lit. l), cuvintele „verificărilor realizare” se vor substitui cu cuvintele „verificărilor realizate”. Cu referire la pct. 18, se vor indica în nota de fundamentare argumentele care justifică excluderea cuvintelor „care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege” din art. 42 lit. b) al Legii nr. 124/2022.

La art. II alin. (1), cu referire la intrarea în vigoare a respectivei legi la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, semnalăm că, potrivit art. 56 alin. (3) al Legii nr. 100/2017, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată, decât peste o lună de la data publicării, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor

Se acceptă.

Punctul 15 se exclude din proiect.

Se acceptă.

Modificări operate la pct. 14.

Precizare: excluderea cuvintelor „care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege” - este necesară pentru a permite recunoașterea în calitate de documente electronice, documentele pe care au fost aplicate și alte tipuri de semnături, nu doar avansată și calificată.

Se acceptă.

Art. II. alin. (1) a fost modificat.

	Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective. În acest context, atragem atenția că, în nota de fundamentare urmează să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	
2. Centrul Național Anticorupție (Nr. 06/2/22204 din 17.12.2024)	III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului: La art.I pct.11 din proiect privind expunerea în redacție nouă a normei de la art.15 alin.(1) din Legea nr.124/2022 „Alineatul (1) al articolului 15 va avea următorul conținut: <i>„(1) Termenul maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către organul de supraveghere.”.</i>” Obiecții: Norma substituie prevederea actuală care reglementează expres termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului. Având în vedere că nota de fundamentare nu conține informații relevante care să argumenteze necesitatea modificării, considerăm că atribuirea organului de supraveghere de a stabili de sine stătător termenul maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a certificatului cheii publice al utilizatorului, este abuzivă și nejustificată. În acest context, menționăm că acordarea dreptului organului de supraveghere de a stabili termenele prenotate în lipsa unor criterii clare poate duce la apariția discreției excesive din partea agentului public de a aprecia și stabili termene	Se acceptă. Revizuit.

diferite, în fiecare caz separat, în dependență de situație și interese. Concomitent, menționăm că predictibilitatea normelor și stabilitatea raporturilor juridice sunt componente ale legalității actelor normative. Calitatea normelor juridice depinde și de faptul că ele trebuie să genereze o oarecare stabilitate, autoritățile statului neputând fi inconsecvente față de o anumită realitate socială. Instabilitatea procesului legislativ subminează securitatea raporturilor juridice și pune în pericol cunoașterea și executarea prevederilor legale de către cetățeni. În Hotărârea nr.26 din 27 septembrie 2016, Curtea Constituțională a subliniat că „pentru a oferi destinatarilor legii securitate juridică, orice lege trebuie să îndeplinească anumite condiții de calitate. Exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii”. În acest sens, Curtea a menționat că „dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale, consacrat în articolul 23 alin.(2) din Constituție, implică

adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare”. În Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a reținut că: „10. [...] Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde

criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție”. De asemenea, în Hotărârea nr.26 din 27 septembrie 2016, Curtea a menționat că: „53. [...] textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările 4 contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile. Astfel, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor”. Importanța principiul securității juridice sau al stabilității raporturilor juridice este majoră într-un stat de drept întrucât, atât autoritățile publice, cât și instanțele judecătorești sunt obligate să-l aibă în vedere, primele în emiterea/adoptarea actelor normative, celelalte în soluționarea litigiilor având ca obiect verificarea legalității actelor normative. Organele statutului urmează să se conducă de acest principiu, care trebuie să fie expresia clarității și preciziei dreptului, pentru ca la elaborarea și aplicarea actelor normative, conținutul acestora să fie accesibil atât specialiștilor și, în special, cetățenilor de rând. Prin urmare, respectarea principiului predictibilității (previzibilității) normelor juridice conferă coerență sistemului normativ, fiind de natură să asigure o lină și amiabilă relaționare între autorități și cetățeni, pentru ca aceștia din urmă să nu fie surprinși de acte normative inopinate, care să le prejudicieze interesele.

Recomandări:

Redactarea normei în vederea stabilirii exacte a termenului maxim de valabilitate a certificatului

cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a termenului maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului.

La art.I pct.16 din proiect privind expunerea în redacție nouă a normei de la art.35 alin.(2) lit.k) din Legea nr.124/2022

„La articolul 35 alineatul (2): [...] - litera k) va avea următorul conținut:

„k) suspendă sau retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat, în cazurile stabilite de actele normative;”

Obiecții:

Cu referire la atribuția organului de supraveghere de suspendare sau retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat, din prevederea analizată rezultă că procedurile respective pot fi efectuate în cazurile stabilite de actele normative, fără a specifica entitatea responsabilă de aprobarea/emiterea acestora sau a domeniului din care fac parte actele în cauză. Trimiterea are caracter general care face dificilă sau chiar imposibilă identificarea actului/lor normativ/e la care se referă. Mai mult ca atât, suntem de părere că norma examinată vine în contradicție cu prevederile art.37 și 38 din Legea nr.124/2022, expuse în redacție nouă în art.I pct.17 din proiect, care reglementează: 5 -) suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat și -) retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat. Prin urmare, trimiterea la careva acte normative privind cazurile de suspendare sau retrage a statutului de prestator de servicii de încredere calificat, este de prisos.

Se acceptă.

Propunere luată în considerare și inclusă în proiect.

Nu se acceptă.

Actele normative la care se face trimitere în articol, sunt acelea care reglementează domeniul serviciilor de încredere (Legea 124/2022, Hotărârile de Guvern și Ordinele directorului SIS).

Acreditarea se acordă conform Legii nr.160/ 2011, iar statutul se oferă de către Serviciul de Informații și Securitate, în calitate de organ de supraveghere. Respectiv SIS publică prestatorul în lista sigură pe pagina web a Serviciului.

Suplimentar, menționăm că conflictul este un impediment în aplicarea corectă a prevederilor normative și creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei „convenabile” care se va aplica într-o situație concretă.

Recomandări:

Excluderea din art.I pct.16 din proiect a prevederii privind expunerea în redacție nouă a normei de la art.35 alin.(2) lit.k) din Legea nr.124/2022.

Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în scopul redresării situației privind nivelul scăzut de utilizarea a serviciilor electronice, inclusiv a serviciilor de încredere calificate, imposibilitatea utilizării serviciilor de încredere în raport cu persoanele din alte state, precum și lipsa mecanismului de recunoaștere internațională a acestora. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la optimizarea procesului de dezvoltare a țării, precum și a proceselor de interacțiune la distanță între Republica Moldova și țările din Uniunea Europeană. În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție: - norme de trimitere defectuoase; - concurența normelor de drept; - lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea

nejustificată a termenelor. În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/ Consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării) Avizare și consultare publică	Argumentarea autorului proiectului
1.	Agencia Servicii Publice (Nr. 01/0908 din 19.04.2024)	Lipsa de propuneri și obiecții.	S-a luat act.

2.	Cancelaria de Stat (Nr. 30-69-4189 din 15.04.2024	Pct.1 urmează a fi revizuit conceptual, or, în esență, obiectul de reglementare al art. 5¹ este mult mai larg. Astfel, conform alin. (3) autorii propun atribuirea unei noi competențe Serviciului de Informații și Securitate (SIS), care constă în verificarea conformității mijloacelor de identificare electronică de toate nivelurile la criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri. În cazul în care se dorește atribuirea acestei competențe SIS, considerăm oportună detalierea în nota informativă la proiect a motivelor /argumentelor ce au adus la această necesitate stringentă. Or, atribuirea respectivă va avea un impact semnificativ asupra prestatorilor de servicii de încredere și va crea bariere suplimentare pentru realizarea proceselor la acest compartiment. În acest context și în temeiul art.46 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, recomandăm expunerea dispozițiilor de conținut într-o succesiune logică.	Se acceptă parțial. Prevederile alineatului (3) au fost modificate astfel încât evaluarea conformității mijloacelor de identificare electronică este realizată de către organisme de evaluare a conformității. Astfel, SIS va exercita în continuare rolul organului de supraveghere în domeniu.
		Subsecvent, propunem operarea modificărilor în art. 35 alin.(2) din Legea nr. 124/2022, care prevede expres competențele SIS, cu atribuirea competenței de verificare a conformității mijloacelor de identificare electronică la criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri și definirea nivelurilor de clasificare a serviciilor de încredere la art. 2 din legea prenotată (ex. semnătura electronică, sigiliu electronic etc).	Nu se acceptă. Proiectul a fost revizuit conform propunerii Cancelariei, astfel evaluarea conformității mijloacelor de identificare electronică este realizată de către organisme de evaluare a conformității, prin urmare completarea art. 35 alin.(2) din Legea nr. 124/2022 nu este necesară în acest sens. Totodată, criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare pentru mijloacele de identificare electronică se vor stabili de Guvern.

	La pct.2 nu este clară și judicioasă abordarea autorului, iar prevederile art. 8 alin.(12) nu sunt în concordanță cu normele alin.(13) și (14). În această ordine de idei, notăm că în nota informativă la proiect se menționează despre instituirea unui mecanism nou de autorizare pe teritoriul Republicii Moldova a prestatorilor de servicii de încredere calificați la nivel de UE. Considerăm că aplicarea mecanismului de autorizare pentru prestatorii de servicii de încredere calificați din UE, poate duce la sporirea neîncrederii din partea acestor prestatori față de Republica Moldova, ei fiind deja autorizați corespunzător în statele UE. Prin urmare, recomandăm reconsiderarea acestei abordări, excluderea mecanismului de acreditare repetată și deschiderea Republicii Moldova pentru prestatorii de servicii de încredere calificați din UE, simpla notificare fiind suficientă. În acest context, alin.(13) și (14) urmează a fi excluse	Se acceptă. Alineatele (13) și (14) au fost excluse din proiect.
	La pct.3 se propune instituirea unui mecanism nou pentru Republica Moldova de efectuare a auditului conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, care va fi obligatoriu de efectuat o dată la 2 ani. Considerăm că mecanismul respectiv va implica cheltuieli suplimentare pentru prestatorii de servicii de încredere, fapt despre care nu se menționează în analiza impactului de reglementare și în nota informativă la proiect. Deși acest mecanism de audit este conform bunelor practici ale UE, se menține în continuare mecanismul de acreditare prevăzut la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 124/2022, care este gratuit, dar obligatoriu o dată la 5 ani. Or, acesta dublează povara asupra prestatorilor de servicii de încredere, luând în considerare că o dată la 2 ani va fi necesară și efectuarea auditului de conformitate. În contextul celor expuse considerăm oportună revizuirea proiectului în vederea simplificării procedurilor de acreditare a activității prestatorilor de servicii de încredere.	Se acceptă. Proiectul a fost revizuit conform propunerii, fiind exclusă obligația de trecere odată la 5 ani a controlului complex în vederea obținerii acreditării de către prestatori. Totodată a fost completat compartimentul Analizei impactului de reglementare din Nota de fundamentare la proiect.

3.	Ministerul Afacerilor Externe (Nr. DI/3/041-3833 din 05 aprilie 2024)	Lipsa de propuneri și obiecții.	S-a luat act.
4.	Ministerul Finanțelor (Nr. 04/1-03/275/618 din 16.04.2024)	La art.I pct.3 din proiectul de lege, cuvintele ”pe resursele financiare proprii” se vor substitui cu cuvintele ”cu resursele financiare proprii”, întru respectarea coerenței textului în limba română, precum și în contextul respectării prevederilor art.54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă. Textul a fost modificat conform obiecției.
		Totodată, compartimentul ”fundamentarea economico-financiară” din nota informativă urmează a fi completat cu informația privind alocațiile bugetare prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 pentru identificarea electronică și serviciile de încredere și sursa de finanțare a acestora.	Nu se acceptă. Proiectul nu implică cheltuieli bugetare pentru implementare. Or, acesta stabilește că auditul este organizat și desfășurat din resursele financiare proprii a prestatorilor de servicii de încredere care intenționează să presteze servicii calificate.
5.	Ministerul Justiției (Nr. 04/1-3482 din 15.04.2024)	La art. I din proiectul legii: În pct. 1, textul „capitolul II Secțiunea 1” se propune a fi exclus. Amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o mențiune expresă în acest sens, precum și nu este oportun a se indica din ce capitol/secțiune face parte. Subsecvent, în redacția propusă pentru art. 5 ¹ alin. (3) al Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, cuvântul „proceduri” propunem a fi substituit cu cuvintele „proceduri minime”, în corelare cu alin. (2) al aceluiași articol.	Se acceptă. Textul a fost modificat conform obiecției.

		La pct. 2, referitor la redacția art. 8 alin. (12) și (13) considerăm necesar a indica obiectul notificării expediate în adresa organului de supraveghere și control. Subsecvent, dispoziția de la alin. (13) se va expune clar și previzibil, astfel încât actul normativ al Guvernului emis în temeiul acestei norme să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere. Adicional, referința la alineatele expuse în redacție nouă se va indica cu utilizarea cratimei „(12)-(14)”.	Se acceptă parțial. Alineatul (12) a fost completat conform obiecției. Totodată, alineatele (13)-(14) au fost excluse din proiect.
		La art. I pct. 3, în redacția propusă pentru art. 10 alin. (1) lit. i) nu este clar la ce entitate de evaluare a conformității se face referire. Or, în cazul în care se face trimitere la organismul de evaluare a conformității acreditat, prevăzut în art. 15 alin. (2) al Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, se va opta pentru uniformizarea terminologiei, care corespunde altor acte normative. Dispozițiile cuprinse în art. I pct. 4 se propun a fi prevăzute ulterior pct. 1, astfel asigurându-se succesiunea firească a elementelor structurale.	Se acceptă. Textul a fost modificat conform obiecției.
		Cu referire la pct. 5, având în vedere excluderea din textul Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, a referinței la „prestatorii de servicii de încredere de nivel superior” se vor revedea cuvintele „prestatorului de servicii de încredere de nivelul II” din redacția în vigoare a art. 15 alin. (1) al legii citate. Or, nu este clar care prestatori de servicii de încredere sunt de nivelul I și care sunt de nivelul II.	Se acceptă. Textul a fost modificat conform obiecției.
6.	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (Nr. 1.4/694/24 din 15.04.2024)	La pct. 3 al art. I din proiect, având în vedere sensul noii prevederi, considerăm că această obligație ar trebui să se regăsească în cuprinsul alin. (2) al art. 10 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. În acest sens, autorul va realiza modificările corespunzătoare în conținutul punctului respectiv.	Se acceptă. Textul a fost modificat conform obiecției.

7.	Centrul Național Anticorupție (Nr. 06/2/6323 din 12.04.2024)	Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei. În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări. Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.	S-a luat act. Proiectul definitivat se va remite repetat CNA pentru efectuarea expertizei anticorupție.
8.	Agenția de Guvernare Electronică (Nr. 24/3007-72 din 29.04.2024)	1. În ceea ce privește art. I pct. 1, remarcăm că nota informativă nu oferă claritate asupra condițiilor care au determinat elaborarea propunerilor respective. În plus, autorul propune o transpunere a unor prevederi din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS) într-o formă diferită, trunchiată și improprie actului comunitar, motiv pentru care proiectul ar trebui revizuit substanțial. Este important să subliniem că în nota informativă și în analiza impactului se face referire la scopul transpunerii prevederilor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS) privind nivelurile de asigurare ale mijloacelor de identificare electronică. Cu toate acestea, lipsa expunerii criteriilor specifice pentru fiecare nivel de asigurare în proiectul propus poate genera întrebări legate de coerența și claritatea normelor propuse. O abordare mai transparentă, similară cu prevederile din art. 8, alin. (2) al Regulamentului, ar contribui la o mai bună înțelegere a propunerilor. Totodată, având în vedere că există deja entități publice (prestatori de servicii publice și unii posesori ai sistemelor informaționale de stat) și private (instituții financiar-bancare, companii de asigurări etc.) care emit mijloace de identificare electronică pentru ca persoanele fizice să-și dovedească identitatea și să acceseze servicii online în mod sigur și eficient,	Nu se acceptă. Proiectul nu transpune direct acte europene, ci creează condiții necesare pentru implementarea ulterioară a normelor europene în domeniu care sunt condiționate de aderarea RM la UE. Cu referire la lipsa expunerii criteriilor specifice pentru fiecare nivel de asigurare, menționăm că conform alin. (2) al pct.1 proiectului, criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare se vor stabili prin act de punere în aplicare a legii – hotărâre de Guvern. În altă ordine de idei, atât actul comunitar, cât și proiectul nu stabilește și nu poate stabili lista mijloacelor de

	este necesar ca proiectul propus să stabilească cu certitudine care mijloace de identificare electronică intră sub incidența acestor reglementări. În acest sens, este esențial ca proiectul propus și nota informativă să identifice aceste mijloace de identificare electronică și să fie consultate cu emitenții acestora pentru a asigura o aplicare coerentă și eficientă a noilor norme. Prin urmare, reieșind din cele menționate și ținând cont de necesitatea transpunerii și a altor prevederi din Regulamentul UE nr.910/2014 (eIDAS), considerăm oportună excluderea prevederilor respective din proiect. Această abordare ar contribui la evitarea unei armonizări fragmentate și incomplete a legislației naționale cu acquis-ul UE și ar permite promovarea ulterioară a acestor prevederi printr-un proiect dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).	identificare electronică, or, aceasta nu poate fi una exhaustivă. Actul normativ poate stabili doar criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri pentru identificarea acestora și a nivelului de asigurare a lor. După cum s-a menționat, acestea vor fi stabilite prin hotărâre de Guvern, care va fi supus consultărilor publice în cadrul cărora toate părțile interesate vor avea posibilitate să intervină cu obiecții și propuneri.
	2. Referitor la art I pct. 2, pentru a spori claritatea și transparența, proiectul trebuie să fie completat cu prevederi suplimentare care să contureze cu certitudine aspectele generale ale procedurii de notificare a organului de supraveghere și control de către prestatorii de servicii de încredere calificați din statele membre ale UE. Din actuala formulare a proiectului, precum și din 2 conținutul notei informative sau analizei impactului, nu reiese clar distincția între procedura standard de acreditare a prestatorilor de servicii de încredere calificați și procedura de notificare propusă pentru reglementare, cu excepția faptului că aceasta din urmă se aplică exclusiv prestatorilor de servicii de încredere calificați din statele membre ale UE. Astfel, nu este clar cum va fi realizat obiectivul declarat în nota informativă, și anume simplificarea și creșterea atractivității procedurii de autorizare pentru prestatorii de servicii străini.	Se acceptă parțial. Punctul a fost modificat conform obiecțiilor Ministerului Justiției. Totodată, procedura de obținere a statutului de prestator calificat a fost simplificat inclusiv pentru prestatorii naționali, echivalându-i în acest sens.
	3. La art. I pct. 3, similar cu propunerea anterioară din pct. 1, autorul propune o transpunere a unor prevederi din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS) într-o formă care diferă de actul comunitar, generând o posibilă povară suplimentară pentru prestatorii de servicii de încredere calificați, în condițiile menținerii mecanismului de acreditare la fiecare 5 ani. În acest context este de menționat că acreditarea prestatorilor de servicii de încredere era prevăzută de textul Directivei 1999/93/CE a Parlamentului și Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice. Prevederile respectivului document ofereau posibilitatea fiecărui stat de a introduce un sistem	Se acceptă parțial. Proiectul a fost modificat conform obiecțiilor și propunerilor Cancelariei de Stat, fiind exclus mecanismul de acreditare a prestatorilor de către organul de supraveghere și control prin trecerea controlului odată la 5 ani, fiind stabilită obligația acestora de a organiza audituri de conformitate, pe cheltuială proprie, o dată la doi ani. Totodată, atenționăm că

	adecvat care să permită supravegherea prestatorilor de servicii de certificare stabiliți pe teritoriul său. Odată cu adoptarea Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), s-a renunțat la mecanismul de acreditare a prestatorilor de servicii de certificare, instituindu-se un model de supraveghere ex ante și ex post asupra prestatorilor de servicii de încredere. Potrivit art. 17 din Regulamentul menționat, statele membre sunt obligate să desemneze un organism de supraveghere pentru prestatorii de servicii de încredere. Acest organism trebuie să efectueze supravegherea ex ante și ex post pentru a asigura că serviciile de încredere calificate îndeplinesc cerințele stabilite de regulament. Inițierea unui serviciu de încredere calificat, conform art. 21 din Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), se realizează prin transmiterea de către prestatorul de servicii de încredere în adresa organismului de supraveghere a unei notificări însoțite de un raport de evaluare a conformității. Organismul de supraveghere verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute în regulament și, în special, cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia. Supravegherea prestatorilor de servicii de încredere calificați, conform art. 20 din Regulamentul UE nr.910/2014 (eIDAS), se realizează de organismul de supraveghere. Acesta are dreptul să efectueze un audit sau să solicite unui organism de evaluare a conformității să efectueze o evaluare a conformității privind prestatorii de servicii de încredere calificați, pe cheltuiala prestatorilor de servicii de încredere respectivi, pentru a confirma că aceștia și serviciile de încredere calificate pe care le prestează îndeplinesc cerințele prevăzute de regulament. Totodată, prestatorii de servicii de încredere calificați sunt auditați, pe propria cheltuială, cel puțin o dată la 24 de luni, de către un organism de evaluare a conformității. Scopul auditului este de a confirma că prestatorii de servicii de încredere calificați și serviciile de încredere calificate pe care le prestează îndeplinesc cerințele prevăzute în în regulament și, în special, cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia. Din cele menționate supra, rezultă că în procesele de acordare a statutului de prestator de servicii de încredere calificați și supravegherea activității acestora urmează să fie implicate două organisme diferite cu	actul normativ național dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS) este Legea nr. 124/2022 (în partea ce nu este condiționată de aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană).
--	--	---

		responsabilități și statute distincte: Organismul de supraveghere – organism național desemnat de stat pentru realizarea activităților de supraveghere în domeniul prestării serviciilor de încredere. Organisme de evaluare a conformității – organisme acreditate care efectuează activități de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați. Contrar modelul reglementat de Regulamentului UE nr.910/2014 (eIDAS), autorul proiectului propune păstrarea unui model de acreditare, supraveghere și control în care funcțiile de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați, acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificați, acreditarea la fiecare 5 ani și supravegherea prestatorilor de servicii de încredere 3 calificați să se realizeze de un singur organism de stat, prin intermediul mecanismelor de acreditare și control, și nu prin realizarea auditurilor realizate de organisme independente. Suplimentar, sub pretinsa necesitate a stabilirii mecanismului de asigurare a conformității, similar celui stabilit în statele membre ale UE, se obligă prestatorii de servicii de încredere calificați să realizeze pe resursele financiare proprii, cel puțin o dată în doi ani, auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către o entitate de evaluare a conformității. În acest sens, pentru a implementa acquis-ul comunitar în domeniul prestării serviciilor de încredere, considerăm că modelul actual de acreditare, supraveghere și control al prestatorilor de servicii de încredere calificați trebuie revizuit și ajustat integral la cerințele Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS). Înlocuirea modelului actual cu unul conform Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), bazat pe supravegherea ex ante și ex post și evaluarea conformității de către organisme independente, va contribui esențial la creșterea concurenței și competitivității în domeniul serviciilor de încredere, sporind încrederea în prestatorii acestor servicii și implicit în serviciile furnizate de aceștia. Pornind de la cele menționate supra, considerăm că este oportună excluderea prevederii de la art. I pct. 3 din proiectul supus avizării, urmată de includerea ulterioară a unor prevederi care să reglementeze un model de supraveghere a domeniului serviciilor de încredere identic cu cel stabilit de Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), într-un proiect dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).	
--	--	--	--

		4. În altă ordine de idei, în vederea îmbunătățirii reglementărilor actuale ale Legii nr. 124/2022 și pentru a evita interpretările neuniforme, se propune abrogarea prevederilor art. 27 alin. (2) din legea respectivă. Conform acestui alineat, generarea sau gestionarea datelor necesare pentru crearea semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice, în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic, poate fi efectuată doar de către un prestator de servicii de încredere calificat. Ținem să menționăm că, o prevedere similară se regăsește în art. 26 alin. (2) din aceeași lege, iar menținerea acestei dispoziții ar putea conduce la interpretări și aplicări arbitrare. Propunerea în discuție a fost analizată și acceptată de către toți participanții la ședința desfășurată la data de 11.04.2024, la care au fost prezenți reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică și Agenției de Guvernare Electronică.	Se acceptă parțial. Proiectul a fost completat cu norme care exclud posibilele interpretări eronate și aliniază cadrul normativ național la prevederile eIDAS. Astfel, a fost abrogat alineatul (2) al art. 27, iar la alineatul (2) al art. 26 textul „semnăturilor electronice calificate sau a sigiliilor electronice calificate” a fost substituit cu textul „semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice”. În acest sens, conform Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS) generarea sau gestionarea datelor de creare a semnăturilor electronice în numele semnatarului se pot realiza numai de către un prestator de servicii de încredere calificat. Or, actul european nu stabilește o astfel de posibilitate pentru prestatorii de servicii de încredere avansați. Totodată, atenționăm că la ședința desfășurată la data de 11.04.2024 s-a agreat necesitatea revizuirii prevederilor art. 26 alin. (2) și 27 alin. (2) a Legii nr. 124/2022 prin prisma Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), fără a se accepta o formulă anume la acel moment.
--	--	---	--

Tabel comparativ
la proiectul Legii pentru modificarea Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere

Nr. d/o	Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere			
	Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE Articolul 3. Recunoașterea reciprocă (2) Certificatul cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat este recunoscut ca fiind echivalent, din punctul de vedere al efectelor juridice, cu certificatul cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în Republica Moldova dacă este întrunită una dintre următoarele condiții: a) prestatorul de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în alt stat a fost acreditat în cadrul regimului de acreditare în conformitate cu prevederile prezentei legi; Secțiunea 1 Generalități privind identificarea electronică și serviciile de încredere Articolul 4. Accesibilitatea pentru persoanele cu necesități speciale După posibilitate, serviciile de încredere prestate și produsele destinate utilizatorului final utilizate pentru prestarea serviciilor respective sunt accesibile persoanelor cu necesități speciale.	Articolul 3 alineatul (2) litera a) se expune în următoarea redacție: „a) prestatorul de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în alt stat a obținut statut de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu art. 8;” Se completează cu articolul 5¹, cu următorul cuprins: „Articolul 5¹. Niveluri de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică. (1) Mijloacele de identificare electronică sunt de nivel de asigurare:	Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE Articolul 3. Recunoașterea reciprocă (2) Certificatul cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat este recunoscut ca fiind echivalent, din punctul de vedere al efectelor juridice, cu certificatul cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în Republica Moldova dacă este întrunită una dintre următoarele condiții: a) prestatorul de servicii de încredere cu domiciliul sau cu sediul în alt stat a obținut statut de prestator de servicii de încredere calificat în conformitate cu art. 8; Secțiunea 1 Generalități privind identificarea electronică și serviciile de încredere Articolul 4. Accesibilitatea pentru persoanele cu necesități speciale După posibilitate, serviciile de încredere prestate și produsele destinate utilizatorului

	Articolul 5. Identificarea persoanelor în cadrul sistemelor informaționale (1) Identificarea persoanelor în cadrul sistemelor informaționale nu poate fi limitată de datele de identitate sau alte date de identificare a acestora. (2) În cazul în care se solicită identificarea utilizând serviciile de încredere calificate, se utilizează serviciile de încredere calificate prevăzute de prezenta lege.	a) scăzut; b) substanțial; c) ridicat. (2) Criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare scăzut, substanțial și ridicat pentru mijloacele de identificare electronică se stabilesc de Guvern. (3) Conformitatea corespunderii mijloacelor de identificare electronică la criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare se realizează de către organisme de evaluare a conformității. (4) Lista mijloacelor și sistemelor de identificare electronică și nivelul de asigurare corespunzător se publică pe pagina web oficială a organului de supraveghere.”.	final utilizate pentru prestarea serviciilor respective sunt accesibile persoanelor cu necesități speciale. Articolul 5. Identificarea persoanelor în cadrul sistemelor informaționale (1) Identificarea persoanelor în cadrul sistemelor informaționale nu poate fi limitată de datele de identitate sau alte date de identificare a acestora. (2) În cazul în care se solicită identificarea utilizând serviciile de încredere calificate, se utilizează serviciile de încredere calificate prevăzute de prezenta lege. Articolul 5¹. Niveluri de asigurare a încrederii ale mijloacelor de identificare electronică. (1) Mijloacele de identificare electronică sunt de nivel de asigurare: a) scăzut; b) substanțial; c) ridicat. (2) Criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare scăzut, substanțial și ridicat pentru mijloacele de identificare electronică se stabilesc de Guvern. (3) Conformitatea corespunderii mijloacelor de identificare electronică la criteriile, specificațiile tehnice, standardele și procedurile minime pentru nivelurile de asigurare se realizează de către organisme de evaluare a conformității. (4) Lista mijloacelor și sistemelor de identificare electronică și nivelul de asigurare corespunzător se publică pe pagina web
--	---	---	---

	Articolul 6. Prestatorul de servicii de încredere (1) Prestatorii de servicii de încredere pot fi calificați sau necalificați. (2) Prestatorii de servicii de încredere sunt organizați ierarhic. În vârful organizării ierarhice se situează prestatorul de servicii de încredere de nivel superior. (3) Prestatorii de servicii de încredere necalificați își stabilesc individual organizarea ierarhică. (4) Organizarea și desfășurarea activității prestatorilor de servicii de încredere calificați, inclusiv ierarhia acestora, sunt stabilite de Guvern, în conformitate cu prevederile prezentei legi. (5) Evidența prestatorilor de servicii de încredere calificați se ține de către organul de supraveghere și control în cadrul Registrului de evidență a prestatorilor de servicii de încredere calificați, care se actualizează permanent și la care accesul este public. (6) Introducerea în Registrul de evidență a prestatorilor de servicii de încredere calificați se efectuează de către organul de supraveghere și control la data acreditării prestatorilor respectivi.	- alineatele (2)-(4) se abrogă; - la alineatul (6) textul „acreditării prestatorilor respectivi” se substituie cu textul „obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat de către prestatorii respectivi”.	oficială a organului de supraveghere. Articolul 6. Prestatorul de servicii de încredere (1) Prestatorii de servicii de încredere pot fi calificați sau necalificați. (2) abrogat. (3) Prestatorii de servicii de încredere necalificați își stabilesc individual organizarea ierarhică. (4) abrogat. (5) Evidența prestatorilor de servicii de încredere calificați se ține de către organul de supraveghere și control în cadrul Registrului de evidență a prestatorilor de servicii de încredere calificați, care se actualizează permanent și la care accesul este public. (6) Introducerea în Registrul de evidență a prestatorilor de servicii de încredere calificați se efectuează de către organul de supraveghere și control la data obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat de către prestatorii respectivi.
--	--	--	--

	Articolul 7. Cererea de acreditare În scopul acreditării, prestatorul de servicii de încredere prezintă următoarele acte: a) cererea de acreditare, conform modelului aprobat de către organul de supraveghere și control; b) garanția bancară sau polița de asigurare în sumă de 300 000 de lei; c) regulamentul de funcționare a prestatorului de servicii de încredere; d) copia de pe ordinul de numire a angajaților în cadrul prestatorului de servicii de încredere și a persoanelor împuternicite să semneze certificatele cheilor publice, precum și copiile de pe actele de identitate ale acestora; e) copiile de pe documentele care certifică studiile și calificările persoanelor cu funcții de răspundere implicate în prestarea serviciilor de certificare; f) planul schematic al încăperilor și ordinea de acces în încăperile cu regim special; g) actul ce reglementează modul de păstrare a copiilor de rezervă ale registrului certificatelor cheilor publice; h) ordinea de sincronizare cu timpul universal coordonat (UTC).	Articolul 7 se abrogă.	
--	--	-------------------------------	--

2.	Articolul 8. Acreditarea prestatorului serviciilor de încredere (1) Prestatorul serviciilor de încredere obține statutul de prestator de servicii de încredere calificat în urma procedurii de acreditare. (2) Prestatorii de servicii de încredere calificați se supun procedurii de acreditare în conformitate cu prevederile prezentei legi. (3) Acreditarea prestatorului de servicii de încredere se efectuează de către organul de supraveghere și control, în baza cererii depuse. Acreditarea prestatorului de servicii de încredere este gratuită și se acordă pentru un termen de 5 ani, dacă în cererea de acreditare nu este indicat un termen mai mic. (4) Organul de supraveghere și control, în baza documentelor prezentate, în termen de 30 de zile, ia decizia privind acreditarea prestatorului de servicii de încredere sau privind refuzul acreditării. (5) Prestatorul de servicii de încredere se consideră calificat din ziua emiterii certificatului de acreditare. (6) Procedura și cerințele detaliate privind modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se stabilesc de Guvern. (7) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se stabilește de Legea	Articolul 8 va avea următorul cuprins: „Articolul 8. Acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat (1) Prestatorii de servicii de încredere necalificați care intenționează să presteze servicii de încredere calificate trebuie să obțină statut de prestator de servicii de încredere calificat. (2) În vederea obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat, prestatorul de servicii de încredere necalificat expediază în adresa organului de supraveghere o notificare privind intenția de a presta servicii de încredere calificate, însoțită de un raport de evaluare a conformității emis de un organism de evaluare a conformității. (3) Organul de supraveghere verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute cadrul normativ în domeniul serviciilor de încredere calificate, în special cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia. (4) În cazul în care organul de supraveghere ajunge la concluzia că prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele menționate, organul de supraveghere acordă statutul de calificat prestatorului de servicii de încredere și serviciilor de încredere prestate de acesta și publică informațiile despre acesta în lista sigură. (5) Prestatorul de servicii de încredere se consideră calificat din ziua	Articolul 8. Acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat (1) Prestatorii de servicii de încredere necalificați care intenționează să presteze servicii de încredere calificate trebuie să obțină statut de prestator de servicii de încredere calificat. (2) În vederea obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat, prestatorul de servicii de încredere necalificat expediază în adresa organului de supraveghere o notificare privind intenția de a presta servicii de încredere calificate, însoțită de un raport de evaluare a conformității emis de un organism de evaluare a conformității. (3) Organul de supraveghere verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute cadrul normativ în domeniul serviciilor de încredere calificate, în special cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia. (4) În cazul în care organul de supraveghere ajunge la concluzia că prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele menționate, organul de supraveghere acordă statutul de calificat prestatorului de servicii de încredere și serviciilor de încredere prestate de acesta și publică informațiile despre acesta în lista sigură. (5) Prestatorul de servicii de încredere se consideră calificat din ziua includerii acestuia în lista sigură de către
----	---	--	--

		includerii acestuia în lista sigură de către organul de supraveghere. (6) Informația despre prestatorii de servicii de încredere calificați, precum și despre cei cărora le-a fost retras statutul de prestator de servicii de încredere calificat se publică de către organul de supraveghere pe pagina web oficială a acestuia. (7) Prestatorii de servicii de încredere calificați dintr-un stat membru al Uniunii Europene obțin statutul de prestator de servicii de încredere calificați în Republica Moldova în baza notificării privind intenția de a presta servicii de încredere calificate pe teritoriul Republicii Moldova expediate în adresa organului de supraveghere, fără obligativitatea licențierii conform art. 9 alin. (2) și fără necesitatea de a fi supuși verificărilor prevăzute pentru prestatorii naționali. (8) Organul de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării, verifică statutul prestatorului de servicii de încredere în lista sigură a statului membru al Uniunii Europene și, în cazul confirmării statutului, asigură includerea prestatorului în lista sigură. (9) În cazul retragerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat în statul membru al Uniunii Europene, organul de supraveghere radiază înregistrarea acestuia din Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificați.”	organul de supraveghere. (6) Informația despre prestatorii de servicii de încredere calificați, precum și despre cei cărora le-a fost retras statutul de prestator de servicii de încredere calificat se publică de către organul de supraveghere pe pagina web oficială a acestuia. (7) Prestatorii de servicii de încredere calificați dintr-un stat membru al Uniunii Europene obțin statutul de prestator de servicii de încredere calificați în Republica Moldova în baza notificării privind intenția de a presta servicii de încredere calificate pe teritoriul Republicii Moldova expediate în adresa organului de supraveghere, fără obligativitatea licențierii conform art. 9 alin. (2) și fără necesitatea de a fi supuși verificărilor prevăzute pentru prestatorii naționali. (8) Organul de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării notificării, verifică statutul prestatorului de servicii de încredere în lista sigură a statului membru al Uniunii Europene și, în cazul confirmării statutului, asigură includerea prestatorului în lista sigură. (9) În cazul retragerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat în statul membru al Uniunii Europene, organul de supraveghere radiază înregistrarea acestuia din Registrul prestatorilor de servicii de încredere calificați.
--	--	--	--

[nr.160/2011](#) privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător – în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

(8) Informația despre prestatorii de servicii de încredere calificați, precum și despre cei cărora le-a fost retrasă acreditarea se publică de către organul de supraveghere și control pe pagina web oficială a acestuia.

(9) Prestatorii de servicii de încredere calificați sunt obligați, pe parcursul întregului termen de acreditare, să asigure respectarea cerințelor în conformitate cu care au fost acreditați. În cazul apariției circumstanțelor care fac imposibilă asigurarea respectării cerințelor respective, prestatorul de servicii de încredere calificat notifică organul de supraveghere și control despre aceasta în decurs de 24 de ore.

(10) Prestatorii de servicii de încredere necalificați sunt obligați să comunice organului de supraveghere și control, în termen de 10 zile, modificarea procedurilor de securitate și/sau de certificare, cu indicarea datei și orei la care modificarea a intrat sau va intra în vigoare.

(11) Prestatorul de servicii de încredere calificat de nivel superior nu este supus acreditării în conformitate cu prevederile prezentei legi.

3.	Articolul 10. Obligațiile prestatorului de servicii de încredere (1) Prestatorul de servicii de încredere este obligat: a) să verifice autenticitatea datelor indicate în cererea de certificare a cheii publice în baza documentelor ce confirmă datele respective; b) să asigure corespunderea informațiilor din certificatul cheii publice cu informațiile prezentate de către titularul certificatului cheii publice; c) să introducă certificatul cheii publice în registrul certificatelor cheilor publice nu mai târziu de data și ora la care începe să curgă termenul de valabilitate a certificatului respectiv; d) să asigure accesul la registrul certificatelor cheilor publice, cu respectarea prevederilor art.52; e) să suspende valabilitatea sau să revoce certificatul cheii publice în cazurile prevăzute de lege și să introducă mențiunea respectivă în registrul certificatelor cheilor publice în termenele stabilite; f) să acopere prejudiciile aduse entităților sau persoanelor fizice, care se încred, în mod rezonabil, în datele conținute în certificatul cheii publice eliberat de către prestatorul de servicii de încredere, prin faptul că a omis să înregistreze revocarea certificatului; g) să înștiințeze titularul certificatului cheii publice despre faptele care au devenit cunoscute prestatorului de	- la alineatul (2), punctele 1) și 8) se abrogă - la alineatul (2) punctul 7) textul „, la existența unui sistem de acreditare” se exclude; - se completează cu punctul 10), cu următorul cuprins: „10) să organizeze, cu resursele financiare proprii, cel puțin odată în doi ani, auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către un organism de evaluare a conformității;”.	Articolul 10. Obligațiile prestatorului de servicii de încredere (1) Prestatorul de servicii de încredere este obligat: a) să verifice autenticitatea datelor indicate în cererea de certificare a cheii publice în baza documentelor ce confirmă datele respective; b) să asigure corespunderea informațiilor din certificatul cheii publice cu informațiile prezentate de către titularul certificatului cheii publice; c) să introducă certificatul cheii publice în registrul certificatelor cheilor publice nu mai târziu de data și ora la care începe să curgă termenul de valabilitate a certificatului respectiv; d) să asigure accesul la registrul certificatelor cheilor publice, cu respectarea prevederilor art.52; e) să suspende valabilitatea sau să revoce certificatul cheii publice în cazurile prevăzute de lege și să introducă mențiunea respectivă în registrul certificatelor cheilor publice în termenele stabilite;
----	--	---	--

servicii de încredere și care fac imposibilă utilizarea în continuare a cheii private, precum și despre revocarea certificatului cheii publice; h) să prezinte informațiile necesare pentru autentificarea serviciilor de încredere. (2) Suplimentar obligațiilor stipulate la alin. (1), prestatorul de servicii de încredere calificat este obligat: 1) să certifice, în modul stabilit de legislație, cheia sa publică destinată certificării cheilor publice; 2) să informeze organul de supraveghere și control cu privire la modificările survenite în prestarea serviciilor de încredere calificate și cu privire la intenția de a-și înceta activitatea respectivă; 3) să utilizeze sisteme sigure pentru stocarea datelor care îi sunt furnizate, într-o formă care poate fi verificată, astfel încât: a) acestea să fie disponibile publicului pentru cercetări numai în cazul în care a fost obținut consimțământul persoanei la care se referă datele; b) numai persoanele autorizate să poată introduce și/sau modifica datele stocate; c) autenticitatea datelor să poată fi controlată; 4) să verifice, prin mijloace corespunzătoare și în conformitate cu legislația, identitatea și, după caz, attributele specifice ale persoanei fizice sau juridice căreia i se emite sau i s-a emis un certificat calificat. Informațiile menționate sunt verificate de prestatorul de servicii de încredere calificat, fie direct, fie prin intermediul unei părți terțe: a) de către persoana fizică sau de către un reprezentant autorizat al persoanei juridice, în persoană; sau b) de la distanță, utilizând mijloace de identificare electronică pentru care, înainte de eliberarea certificatului calificat, a fost asigurată prezența fizică a persoanei fizice sau a unui reprezentant autorizat al persoanei juridice; sau		f) să acopere prejudiciile aduse entităților sau persoanelor fizice, care se încred, în mod rezonabil, în datele conținute în certificatul cheii publice eliberat de către prestatorul de servicii de încredere, prin faptul că a omis să înregistreze revocarea certificatului; g) să înștiințeze titularul certificatului cheii publice despre faptele care au devenit cunoscute prestatorului de servicii de încredere și care fac imposibilă utilizarea în continuare a cheii private, precum și despre revocarea certificatului cheii publice; h) să prezinte informațiile necesare pentru autentificarea serviciilor de încredere; i) să organizeze, pe resursele financiare proprii, cel puțin odată în doi ani, auditul conformității de prestare serviciilor de încredere calificate, efectuat de către o entitate de evaluare a conformității. (2) Suplimentar obligațiilor stipulate la alin. (1), prestatorul de servicii de încredere calificat este obligat: 1) abrogat. 2) să informeze organul de supraveghere și control cu privire la modificările survenite în prestarea serviciilor de încredere calificate și cu privire la intenția de a-și înceta activitatea respectivă; 3) să utilizeze sisteme sigure pentru stocarea datelor care îi sunt furnizate, într-o formă care poate fi verificată, astfel încât: a) acestea să fie disponibile publicului pentru cercetări numai în cazul în care a fost obținut consimțământul persoanei la care se referă datele;
---	--	---

c) prin intermediul unui certificat al cheii publice, al unei semnături electronice calificate sau al unui sigiliu electronic calificat; sau d) prin utilizarea altor metode de identificare recunoscute la nivel național, care oferă un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică. Metodele alternative de identificare de la distanță a persoanei sunt stabilite de către Guvern; 5) să ia măsuri adecvate împotriva falsificării și furtului de date; 6) să înregistreze, pe o perioadă stabilită, în conformitate cu art. 13, toate informațiile pertinente referitoare la un certificat calificat al cheii publice, în special pentru a putea furniza dovezi privind certificarea în justiție. Înregistrările pot fi efectuate prin mijloace electronice; 7) înainte să stabilească o relație contractuală cu o persoană care solicită un certificat în sprijinul serviciului său de încredere, să informeze persoana respectivă, prin mijloace de comunicație fiabile, cu privire la termenele și condițiile exacte de utilizare a certificatului, inclusiv cu privire la limitele impuse utilizării acestui certificat, la existența unui sistem de acreditare și la procedurile de contestare și soluționare a litigiilor. Informațiile transmise în formă electronică trebuie furnizate ca text, într-un limbaj accesibil. Elementele pertinente ale informațiilor trebuie puse, la cerere, și la dispoziția părților terțe care beneficiază de certificat al cheii publice; 8) să solicite eliberarea duplicatului certificatului de acreditare în cazul pierderii sau deteriorării acestuia; 9) să înregistreze și să mențină accesibile pentru o perioadă de 15 ani, inclusiv după încetarea activității, toate informațiile relevante referitoare la datele emise și primite, în special în scopul furnizării probelor în procedurile judiciare și în scopul asigurării continuității		b) numai persoanele autorizate să poată introduce și/sau modifica datele stocate; c) autenticitatea datelor să poată fi controlată; 4) să verifice, prin mijloace corespunzătoare și în conformitate cu legislația, identitatea și, după caz, attributele specifice ale persoanei fizice sau juridice căreia i se emite sau i s-a emis un certificat calificat. Informațiile menționate sunt verificate de prestatorul de servicii de încredere calificat, fie direct, fie prin intermediul unei părți terțe: a) de către persoana fizică sau de către un reprezentant autorizat al persoanei juridice, în persoană; sau b) de la distanță, utilizând mijloace de identificare electronică pentru care, înainte de eliberarea certificatului calificat, a fost asigurată prezența fizică a persoanei fizice sau a unui reprezentant autorizat al persoanei juridice; sau c) prin intermediul unui certificat al cheii publice, al unei semnături electronice calificate sau al unui sigiliu electronic calificat; sau d) prin utilizarea altor metode de identificare recunoscute la nivel național, care oferă un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică. Metodele alternative de identificare de la distanță a persoanei sunt stabilite de către Guvern; 5) să ia măsuri adecvate împotriva falsificării și furtului de date; 6) să înregistreze, pe o perioadă stabilită, în conformitate cu art. 13, toate informațiile
--	--	--

	serviciului. Înregistrările respective pot fi efectuate în format electronic.	pertinente referitoare la un certificat calificat al cheii publice, în special pentru a putea furniza dovezi privind certificarea în justiție. Înregistrările pot fi efectuate prin mijloace electronice; 7) înainte să stabilească o relație contractuală cu o persoană care solicită un certificat în sprijinul serviciului său de încredere, să informeze persoana respectivă, prin mijloace de comunicație fiabile, cu privire la termenele și condițiile exacte de utilizare a certificatului, inclusiv cu privire la limitele impuse utilizării acestui certificat, și la procedurile de contestare și soluționare a litigiilor. Informațiile transmise în formă electronică trebuie furnizate ca text, într-un limbaj accesibil. Elementele pertinente ale informațiilor trebuie puse, la cerere, și la dispoziția părților terțe care beneficiază de certificat al cheii publice; 8) abrogat. 9) să înregistreze și să mențină accesibile pentru o perioadă de 15 ani, inclusiv după încetarea activității, toate informațiile relevante referitoare la datele emise și primite, în special în scopul furnizării probelor în procedurile judiciare și în scopul asigurării continuității serviciului. Înregistrările respective pot fi efectuate în format electronic. (10) să organizeze, cu resursele financiare proprii, cel puțin odată în doi ani, auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către un organism de evaluare a conformității.
--	--	---

4.	Articolul 11. Cererea de certificare a cheii publice (1) Cererea de certificare a cheii publice se depune de către: a) persoana fizică; b) persoana juridică prin reprezentantul său. (2) Cererea de certificare a cheii publice se depune în formă electronică sau pe suport de hârtie. (3) Cererea de certificare în formă electronică: a) se transmite prestatorului de servicii de încredere sub formă de document electronic semnat cu semnătură electronică calificată ori căruia i s-a aplicat sigiliul electronic; sau b) se completează și se înregistrează de către prestatorul de servicii de încredere, ca urmare a identificării de la distanță a solicitantului prin intermediul soluțiilor puse la dispoziție de prestatorul de servicii de încredere. (4) Cererea de certificare a cheii publice conține: a) datele de identificare ale solicitantului; b) alte date ale solicitantului, în funcție de scopul pentru care se eliberează certificatul cheii publice, precum și informațiile necesare pentru comunicarea cu acesta.	Articolul 11 se completează cu alineatul (3¹) cu următorul conținut: „(3¹) Cererea de certificare pe suport de hârtie: a) se completează și se semnează în mod olograf de către solicitant și se depune la prestatorul de servicii de încredere, care realizează identificarea acestuia; sau b) se completează și se semnează în mod olograf de către solicitant și se depune prin intermediul prestatorului de servicii de înregistrare, care realizează identificarea acestuia și transmiterea datelor din cererea pentru certificare cheii publice către prestatorul de servicii de încredere.”.	Articolul 11. Cererea de certificare a cheii publice (1) Cererea de certificare a cheii publice se depune de către: a) persoana fizică; b) persoana juridică prin reprezentantul său. (2) Cererea de certificare a cheii publice se depune în formă electronică sau pe suport de hârtie. (3) Cererea de certificare în formă electronică: a) se transmite prestatorului de servicii de încredere sub formă de document electronic semnat cu semnătură electronică calificată ori căruia i s-a aplicat sigiliul electronic; sau b) se completează și se înregistrează de către prestatorul de servicii de încredere, ca urmare a identificării de la distanță a solicitantului prin intermediul soluțiilor puse la dispoziție de prestatorul de servicii de încredere. (3¹) Cererea de certificare pe suport de hârtie: a) se completează și se semnează în mod olograf de către solicitant și se depune la prestatorul de servicii de încredere, care realizează identificarea acestuia; sau b) se completează și se semnează în mod olograf de către solicitant și se depune prin intermediul prestatorului de servicii de înregistrare, care realizează identificarea acestuia și transmiterea datelor din cererea pentru certificare cheii publice către prestatorul de servicii de încredere. (4) Cererea de certificare a cheii publice
----	---	---	--

			conține: a) datele de identificare ale solicitantului; b) alte date ale solicitantului, în funcție de scopul pentru care se eliberează certificatul cheii publice, precum și informațiile necesare pentru comunicarea cu acesta.
--	--	--	---

	Articolul 12. Examinarea cererii de certificare a cheii publice (1) Cererea de certificare a cheii publice este examinată de către prestatorul de servicii de încredere în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, dacă părțile nu stabilesc altfel. (2) În baza deciziei de certificare a cheii publice, prestatorul de servicii de încredere creează și eliberează certificatul cheii publice. (2¹) În cazul cererilor depuse în conformitate cu art. 11 alin. (3), prestatorul de servicii de încredere este în drept să implementeze soluții de automatizare a procesului de examinare a cererii și de emitere a deciziei de certificare a cheii publice. (3) Decizia privind refuzul certificării cheii publice este luată de prestatorul de servicii de încredere în cazul: a) depunerii cererii de certificare a cheii publice cu încălcarea prevederilor art. 11; b) încălcării drepturilor unor terți în procesul de întocmire sau de depunere a cererii de certificare a cheii publice; c) prezentării în cererea de certificare a cheii publice a unor informații care nu sunt veridice. (4) Decizia privind refuzul certificării cheii publice poate fi contestată în instanța de judecată în modul stabilit. (5) Decizia privind refuzul certificării cheii publice nu-l privează pe solicitant de dreptul de a depune o nouă cerere după înlăturarea tuturor încălcărilor admise.	- la alineatul (2¹) textul „În cazul cererilor depuse în conformitate cu art. 11 alin. (3),” se exclude.	Articolul 12. Examinarea cererii de certificare a cheii publice (1) Cererea de certificare a cheii publice este aminată de către prestatorul de servicii de credere în termen de 5 zile lucrătoare de la data registrării cererii, dacă părțile nu stabilesc altfel. (2) În baza deciziei de certificare a cheii blice, prestatorul de servicii de încredere eează și eliberează certificatul cheii publice. (2¹) Prestatorul de servicii de încredere este drept să implementeze soluții de automatizare a ocesului de examinare a cererii și de emitere a ciziei de certificare a cheii publice. (3) Decizia privind refuzul certificării cheii blice este luată de prestatorul de servicii de credere în cazul: a) depunerii cererii de certificare a cheii blice cu încălcarea prevederilor art. 11; b) încălcării drepturilor unor terți în procesul întocmire sau de depunere a cererii de rtificare a cheii publice; c) prezentării în cererea de certificare a cheii blice a unor informații care nu sunt veridice. (4) Decizia privind refuzul certificării cheii blice poate fi contestată în instanța de judecată modul stabilit. (5) Decizia privind refuzul certificării cheii blice nu-l privează pe solicitant de dreptul de a pune o nouă cerere după înlăturarea tuturor călcărilor admise.
--	---	--	--

	Articolul 15. Termenul de valabilitate și termenul de păstrare a certificatului cheii publice (1) Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere de nivel superior este de 20 de ani, iar termenul de valabilitate al certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere de nivelul II – 10 ani. Termenul de valabilitate al certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către prestatorul de servicii de încredere, dar nu poate fi mai mare de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice.	Alineatul (1) al articolului 15 va avea următorul conținut: „(1) Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere este de 10 ani. Termenul de valabilitate al certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către prestatorul de servicii de încredere, dar nu poate fi mai mare de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice”.	Articolul 15. Termenul de valabilitate și termenul de păstrare a certificatului cheii publice (1) Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere este de 10 ani. Termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către prestatorul de servicii de încredere, dar nu poate fi mai mare de 5 ani, în funcție de capacitățile mijloacelor tehnice de creare a semnăturii electronice.
--	--	---	---

Articolul 16. Suspendarea valabilității și revocarea certificatului cheii publice (1) Prestatorul de servicii de încredere suspendă valabilitatea certificatului cheii publice la cererea titularului certificatului cheii publice. (2) Prestatorul de servicii de încredere revocă certificatul cheii publice: a) la cererea titularului certificatului cheii publice; b) la cererea conducătorului persoanei juridice în care activează titularul certificatului cheii publice, în cazul certificatelor eliberate titularilor acestora pentru reprezentarea persoanei juridice; c) la depistarea unor informații neveridice în cererea de certificare a cheii publice sau în certificatul cheii publice; d) la încălcarea confidențialității cheii private (compromiterea cheii private); e) la expirarea termenului pentru care a fost suspendată valabilitatea certificatului cheii publice și în lipsa unei cereri din partea titularului certificatului cheii publice privind restabilirea valabilității acestuia; f) la modificarea informației cuprinse în certificatul cheii publice; g) în cazul decesului titularului certificatului cheii publice sau al instituirii unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă) în privința titularului; h) la solicitarea organului de supraveghere și control, în cazul încălcării prezentei legi. (3) În cazul în care prestatorul de servicii de încredere primește informații care impun revocarea certificatului cheii publice, acesta este obligat, în termen de 3 ore de lucru, să introducă mențiunile respective în registrul certificatelor cheilor publice. (4) Prestatorul de servicii de încredere este obligat să înștiințeze titularul certificatului cheii publice despre	Articolul 16: - se completează cu alin (3¹) cu următorul cuprins: „(3¹) Prestatorul de servicii de încredere este în drept să implementeze soluții de automatizare a procesului de examinare a cererii și de emitere a deciziei de suspendare sau restabilire a valabilității și de revocare a certificatelor cheilor publice.”	Articolul 16. Suspendarea valabilității și revocarea certificatului cheii publice (1) Prestatorul de servicii de încredere suspendă valabilitatea certificatului cheii publice la cererea titularului certificatului cheii publice. (2) Prestatorul de servicii de încredere revocă certificatul cheii publice: a) la cererea titularului certificatului cheii publice; b) la cererea conducătorului persoanei juridice în care activează titularul certificatului cheii publice, în cazul certificatelor eliberate titularilor acestora pentru reprezentarea persoanei juridice; c) la depistarea unor informații neveridice în cererea de certificare a cheii publice sau în certificatul cheii publice; d) la încălcarea confidențialității cheii private (compromiterea cheii private); e) la expirarea termenului pentru care a fost suspendată valabilitatea certificatului cheii publice și în lipsa unei cereri din partea titularului certificatului cheii publice privind restabilirea valabilității acestuia; f) la modificarea informației cuprinse în certificatul cheii publice; g) în cazul decesului titularului certificatului cheii publice sau al instituirii unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă) în privința titularului; h) la solicitarea organului de supraveghere și control, în cazul încălcării prezentei legi. (3) În cazul în care prestatorul de servicii de încredere primește informații care impun revocarea certificatului cheii publice, acesta este
--	---	--

	motivele revocării certificatului acestuia, cu excepția cazului în care procedura de revocare a fost inițiată de către titular.		obligat, în termen de 3 ore de lucru, să introducă mențiunile respective în registrul certificatelor cheilor publice. (3¹) Prestatorul de servicii de încredere este în drept să implementeze soluții de automatizare a procesului de examinare a cererii și de emitere a deciziei de suspendare sau restabilire a valabilității și de revocare a certificatelor cheilor publice. (4) Prestatorul de servicii de încredere este obligat să înștiințeze titularul certificatului cheii publice despre motivele revocării certificatului acestuia, cu excepția cazului în care procedura de revocare a fost inițiată de către titular.
--	--	--	--

Articolul 25. Cerințe pentru certificatele calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice. (1) Certificatele calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice conțin: a) mențiunea, într-o formă pasibilă de prelucrare automată, că certificatul a fost emis ca certificat calificat pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice; b) datele de identificare ale prestatorului de servicii de încredere calificat care emite certificatele calificate; c) datele de identificare și alte date ale semnatarului sau ale creatorului sigiliului electronic; d) datele de validare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice care corespund datelor de creare a acestora; e) data și ora la care începe să curgă termenul de valabilitate a certificatului și data și ora la care acest termen încetează; f) numărul unic de înregistrare a certificatului; g) date de verificare a certificatului calificat pentru semnătura electronică sau sigiliul electronic care corespund datelor de creare a acestora. (2) Suplimentar cerințelor de la alin. (1), certificatele calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice conțin: a) semnătura electronică calificată sau sigiliul electronic calificat al prestatorului de servicii de încredere calificat emitent; sau b) semnătura electronică avansată sau sigiliul electronic avansat al prestatorului de servicii de încredere calificat emitent cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat – în cazul certificatelor calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice recunoscute conform art. 3; sau c) semnătura electronică avansată sau sigiliul electronic avansat al prestatorului de servicii de încredere de nivel superior – în cazul certificatelor calificate pentru	La articolul 25 alineatul (2), litera c) se abrogă.	Articolul 25. Cerințe pentru certificatele calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice. (1) Certificatele calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice conțin: a) mențiunea, într-o formă pasibilă de prelucrare automată, că certificatul a fost emis ca certificat calificat pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice; b) datele de identificare ale prestatorului de servicii de încredere calificat care emite certificatele calificate; c) datele de identificare și alte date ale semnatarului sau ale creatorului sigiliului electronic; d) datele de validare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice care corespund datelor de creare a acestora; e) data și ora la care începe să curgă termenul de valabilitate a certificatului și data și ora la care acest termen încetează; f) numărul unic de înregistrare a certificatului; g) date de verificare a certificatului calificat pentru semnătura electronică sau sigiliul electronic care corespund datelor de creare a acestora. (2) Suplimentar cerințelor de la alin. (1), certificatele calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice conțin: a) semnătura electronică calificată sau sigiliul electronic calificat al prestatorului de servicii de încredere calificat emitent; sau b) semnătura electronică avansată sau sigiliul electronic avansat al prestatorului de
---	--	--

	semnături electronice sau pentru sigilii electronice ale prestatorilor de servicii de încredere acreditați.		servicii de încredere calificat emitent cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat – în cazul certificatelor calificate pentru semnături electronice sau pentru sigilii electronice recunoscute conform art. 3; sau c) Abrogat.
--	---	--	---

Articolul 27. Cerințe pentru dispozitivele de crea a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice (1) Dispozitivele de creare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice avansate sau calificate trebuie să asigure, prin intermediul mijloacelor tehnice și procedurilor corespunzătoare, că cel puțin: a) datele de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic nu pot apărea decât o singură dată, iar confidențialitatea acestora este asigurată în conformitate cu prezenta lege; b) datele de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic nu pot fi deduse prin calcul, iar semnătura electronică sau sigiliul electronic sunt protejate împotriva posibilelor falsificări prin mijloacele tehnice disponibile la data respectivă; c) datele de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic sunt protejate în mod fiabil de semnatarul sau de creatorul sigiliului electronic împotriva utilizării de alte persoane; d) oferă posibilitatea afișării conținutului documentului electronic pe care se aplică semnătura electronică sau sigiliul electronic ori face referința irevocabilă la documentul respectiv; e) semnătura electronică sau sigiliul electronic este creat numai după confirmarea de către semnatar sau de către creatorul sigiliului electronic a operațiunii de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic; f) confirmă în mod univoc crearea semnăturii electronice sau a sigiliului electronic. (2) Generarea sau gestionarea datelor de creare a semnăturilor electronice sau a sigiliului electronic, în numele semnatarului ori al creatorului sigiliului electronic, pot fi realizate numai de către un prestator de servicii de încredere calificat. (3) Dispozitivele de creare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice avansate ori calificate	La articolul 27, alineatul (2) se abrogă.	Articolul 27. Cerințe pentru dispozitivele de crea a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice (1) Dispozitivele de creare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice avansate sau calificate trebuie să asigure, prin intermediul mijloacelor tehnice și procedurilor corespunzătoare, că cel puțin: a) datele de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic nu pot apărea decât o singură dată, iar confidențialitatea acestora este asigurată în conformitate cu prezenta lege; b) datele de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic nu pot fi deduse prin calcul, iar semnătura electronică sau sigiliul electronic sunt protejate împotriva posibilelor falsificări prin mijloacele tehnice disponibile la data respectivă; c) datele de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic sunt protejate în mod fiabil de semnatarul sau de creatorul sigiliului electronic împotriva utilizării de alte persoane; d) oferă posibilitatea afișării conținutului documentului electronic pe care se aplică semnătura electronică sau sigiliul electronic ori face referința irevocabilă la documentul respectiv; e) semnătura electronică sau sigiliul electronic este creat numai după confirmarea de către semnatar sau de către creatorul sigiliului electronic a operațiunii de creare a semnăturii electronice sau a sigiliului electronic; f) confirmă în mod univoc crearea semnăturii electronice sau a sigiliului electronic.
--	--	--

	nu trebuie să modifice datele cărora li se aplică semnătura electronică sau sigiliul electronic avansat sau calificat, ori să împiedice prezentarea datelor respective semnatarului sau creatorului sigiliului electronic înainte de semnare ori de aplicare a sigiliului electronic.		(2) Abrogat. (3) Dispozitivele de creare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice avansate ori calificate nu trebuie să modifice datele cărora li se aplică semnătura electronică sau sigiliul electronic avansat sau calificat, ori să împiedice prezentarea datelor respective semnatarului sau creatorului sigiliului electronic înainte de semnare ori de aplicare a sigiliului electronic.
--	--	--	---

Articolul 35. Organul de supraveghere și control (1) Organul de supraveghere și control este Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. (2) Organul de supraveghere și control are următoarele atribuții: a) este responsabil de elaborarea și promovarea politicii de stat și de exercitarea controlului în domeniul serviciilor de încredere; b) efectuează acreditarea prestatorilor de servicii de încredere și retrage statutul respectiv; c) exercită funcția prestatorului de servicii de încredere calificat de nivel superior pentru prestatorii de servicii de încredere calificați; d) asigură ținerea, actualizarea și accesul public la datele Registrului de evidență a prestatorilor de servicii de încredere; e) menține și publică, în mod securizat, liste sigure, cărora le este aplicată semnătura electronică sau sigiliul electronic al organului de supraveghere și control, care includ informații referitoare la prestatorii de servicii de încredere calificați și informații referitoare la serviciile de încredere calificate prestate de aceștia, într-o formă pasibilă de prelucrare automată; f) elaborează și aprobă, prin acte normative, cerințele în domeniul serviciilor de încredere; g) supraveghează și controlează respectarea cerințelor cu privire la prestarea serviciilor de încredere; h) participă la elaborarea și aprobarea reglementărilor tehnice și a standardelor în domeniul serviciilor de încredere; i) acordă, la solicitare, asistență metodică și practică la utilizarea serviciilor de încredere; j) supraveghează prestatorii de servicii de încredere calificați privind calitatea și securitatea serviciilor de încredere calificate pe care le prestează, precum și privind îndeplinirea cerințelor stabilite de prezenta lege;	La articolul 35 alineatul (2): - la litera a) cuvântul „controlului” se substituie cu cuvântul „supravegherii”; - litera b) va avea următorul conținut: „b) acordă statut de prestator de servicii de încredere calificat;”; - litera c) se abrogă; - la litera g) textul „și controlează” se exclude; - litera k) va avea următorul conținut: „k) suspendă sau retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat, în cazurile stabilite de actele normative;” - la litera l) cuvântul „controalelor” se substituie cu textul „verificărilor realizare și/sau evaluărilor de conformitate consemnate în raporturi emise de un organism de evaluare a conformității”.	Articolul 35. Organul de supraveghere și control (1) Organul de supraveghere și control este Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. (2) Organul de supraveghere și control are următoarele atribuții: a) este responsabil de elaborarea și promovarea politicii de stat și de exercitarea supravegherii în domeniul serviciilor de încredere; b) acordă statut de prestator de servicii de încredere calificat;”; c) abrogat d) asigură ținerea, actualizarea și accesul public la datele Registrului de evidență a prestatorilor de servicii de încredere; e) menține și publică, în mod securizat, liste sigure, cărora le este aplicată semnătura electronică sau sigiliul electronic al organului de supraveghere și control, care includ informații referitoare la prestatorii de servicii de încredere calificați și informații referitoare la serviciile de încredere calificate prestate de aceștia, într-o formă pasibilă de prelucrare automată; f) elaborează și aprobă, prin acte normative, cerințele în domeniul serviciilor de încredere; g) supraveghează respectarea cerințelor cu privire la prestarea serviciilor de încredere; h) participă la elaborarea și aprobarea reglementărilor tehnice și a standardelor în domeniul serviciilor de încredere; i) acordă, la solicitare, asistență metodică și practică la utilizarea serviciilor de încredere;
--	---	---

	k) suspendă sau retrage acreditarea prestatorului de servicii de încredere, în cazul în care acesta nu întrunește cerințele în domeniul serviciilor de încredere; l) cooperează cu autoritatea națională pentru protecția datelor cu caracter personal, în special prin informarea acesteia, fără întârzieri nejustificate, cu privire la rezultatele controalelor prestatorilor de servicii de încredere calificați, în cazul în care se presupune că normele de protecție a datelor cu caracter personal au fost încălcate; m) solicită prestatorilor de servicii de încredere să remedieze încălcările cerințelor prevăzute de prezenta lege; n) realizează colaborarea internațională în domeniul serviciilor de încredere. (3) Autoritatea sau instituția publică responsabilă de prestarea serviciului de sursă unică de sincronizare cu timpul universal coordonat (UTC) este stabilită de Guvern.		j) supraveghează prestatorii de servicii de încredere calificați privind calitatea și securitatea serviciilor de încredere calificate pe care le prestează, precum și privind îndeplinirea cerințelor stabilite de prezenta lege; k) suspendă sau retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat, în cazurile stabilite de actele normative l) cooperează cu autoritatea națională pentru protecția datelor cu caracter personal, în special prin informarea acesteia, fără întârzieri nejustificate, cu privire la rezultatele verificărilor realizare și/sau evaluărilor de conformitate consemnate în raporturi emise de un organism de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați, în cazul în care se presupune că normele de protecție a datelor cu caracter personal au fost încălcate; m) solicită prestatorilor de servicii de încredere să remedieze încălcările cerințelor prevăzute de prezenta lege; n) realizează colaborarea internațională în domeniul serviciilor de încredere. (3) Autoritatea sau instituția publică responsabilă de prestarea serviciului de sursă unică de sincronizare cu timpul universal coordonat (UTC) este stabilită de Guvern.
--	--	--	--

Articolul 36. Controlul în domeniul serviciilor de încredere (1) Controlul privind respectarea cerințelor stabilite de prezenta lege cu privire la prestarea serviciilor de încredere și la acreditare sau prelungirea termenului acreditării este efectuat de către organul de supraveghere și control. (2) Controlul se efectuează de către Comisia de control în domeniul serviciilor de încredere (în continuare – Comisie), în baza regulamentului aprobat de organul de supraveghere și control. (3) Comisia se instituie în cadrul organului de supraveghere și control, în baza ordinului privind efectuarea controlului, emis de conducătorul organului respectiv. (4) Componenta nominală a Comisiei se stabilește pentru fiecare caz în parte. (5) Comisia este în drept: a) să beneficieze de acces liber la materialele documentare, pe suport de hârtie și în formă electronică, necesare pentru desfășurarea activităților ce țin de prestarea serviciilor de încredere, precum și la sistemele de distribuție de aplicații software, la aplicațiile software și la mijloacele hardware instalate; b) să obțină informații complete despre condițiile și modul de exploatare a mijloacelor software și hardware; c) să obțină de la persoanele responsabile și de la personalul prestatorului de servicii de încredere informațiile privind prestarea serviciilor de încredere ce țin de obiectul controlului; d) să beneficieze de acces, în decursul zilei lucrătoare (în perioada efectuării controlului), în încăperile prestatorului de servicii de încredere. (6) Comisia nu are dreptul să efectueze controlul fără prezentarea ordinului privind efectuarea controlului și	Articolele 36-38 vor avea următorul conținut: „Articolul 36. Verificarea prestatorilor de servicii de încredere (1) Verificarea respectării de către prestatorul de servicii de încredere calificat sau prestatorul de servicii de încredere necalificat care e expediat o notificare privind intenția de presta servicii de încredere calificate a cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere este realizată de către organul de supraveghere. (2) Verificarea este efectuată la cererea prestatorului de servicii de încredere sau în cazul deținerii de către organul de supraveghere a informațiilor precum că prestatorul de servicii de încredere a admis încălcarea cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere. (3) Modul de organizare și desfășurare a verificării este aprobat prin act al organului de supraveghere. (4) Termenul de efectuare a verificării nu poate depăși 15 zile lucrătoare. (5) În cazul confirmării încălcării cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere, organul de supraveghere suspendă statutul de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat afectat și solicită remedierea abaterilor constatate acordându-i în acest scop un termen rezonabil reieșind din tipul abaterii și consecințele negative ce pot surveni. Termenul de înlăturare a abaterilor poate fi prelungit o singură dată la cererea prestatorului de servicii de încredere calificat pe un termen ce nu va	Articolul 36. Verificarea prestatorilor de servicii de încredere (1) Verificarea respectării de către prestatorul de servicii de încredere calificat sau prestatorul de servicii de încredere necalificat care e expediat o notificare privind intenția de presta servicii de încredere calificate a cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere este realizată de către organul de supraveghere. (2) Verificarea este efectuată la cererea prestatorului de servicii de încredere sau în cazul deținerii de către organul de supraveghere a informațiilor precum că prestatorul de servicii de încredere a admis încălcarea cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere. (3) Modul de organizare și desfășurare a verificării este aprobat prin act al organului de supraveghere. (4) Termenul de efectuare a verificării nu poate depăși 15 zile lucrătoare. (5) În cazul confirmării încălcării cadrului normativ în domeniul serviciilor de încredere, organul de supraveghere suspendă statutul de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat afectat și solicită remedierea abaterilor constatate acordându-i în acest scop un termen rezonabil reieșind din tipul abaterii și consecințele negative ce pot surveni. Termenul de înlăturare a abaterilor poate fi prelungit o singură dată la cererea prestatorului de servicii de încredere calificat pe un termen ce nu va depăși mărimea termenului inițial acordat. (6) În cazul în care prestatorul de
---	---	---

fără prezentarea actelor de identitate ale membrilor Comisiei. (7) La efectuarea controlului privind respectarea cerințelor prevăzute de prezenta lege, Comisia ține cont de: a) legalitatea și respectarea competenței stabilite de lege; b) neadmiterea aplicării sancțiunilor care nu sunt stabilite de lege; c) tratarea dubiilor, apărute la aplicarea legislației, în favoarea prestatorului de servicii de încredere; d) efectuarea controlului pe cheltuiala statului; e) prescrierea recomandărilor pentru înlăturarea încălcărilor constatate în urma controlului; f) dreptul prestatorului de servicii de încredere de a contesta acțiunile organului de supraveghere și control, inclusiv în instanța judecătorească. (8) Controalele planificate privind respectarea de către prestatorul de servicii de încredere calificat a cerințelor și obligațiilor prevăzute de prezenta lege se efectuează de către organul de supraveghere și control cel mult o dată în decursul anului calendaristic, cu cooptarea, după caz, a reprezentanților instituțiilor cu funcții de reglementare și de control, conform competenței. (9) Planurile controalelor, elaborate de organul de supraveghere și control și aprobate în modul stabilit, se coordonează, în privința termenelor de efectuare, cu conducerea prestatorului de servicii de încredere cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de demararea controalelor respective. (10) Controalele inopinate se efectuează la decizia organului de supraveghere și control numai în temeiul: a) depistării și confirmării, de către organul supraveghere și control, a încălcărilor prezentei legi; și/sau b) recepționării cererilor și reclamațiilor argumentate, adresate în formă scrisă organului de supraveghere și control, referitoare la încălcările sau la	depăși mărimea termenului inițial acordat. (6) În cazul în care prestatorul de servicii de încredere calificat nu a înlăturat în termenul stabilit, organul de supraveghere retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat sau serviciul de încredere calificat afectat. (7) Decizia privind suspendarea sau retragerea statutului prestatorului de servicii de încredere calificat sau a serviciului de încredere calificat poate fi contestată în instanța de judecată. Articolul 37. Suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat (1) Drept temei pentru suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat servește: a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat; b) confirmării de către organul de supraveghere a încălcării de către prestatorul de servicii de încredere calificat a prevederilor actelor normative în domeniul serviciilor de încredere; c) depistarea unor date neautentice în raportul de evaluare a conformității emis de un organism de evaluare a conformității. (2) Decizia privind suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat intră în vigoare la data publicării pe pagina web oficială a organului de supraveghere și se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat imediat, dar nu mai târziu de ziua	servicii de încredere calificat nu a înlăturat în termenul stabilit, organul de supraveghere retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat sau serviciul de încredere calificat afectat. (7) Decizia privind suspendarea sau retragerea statutului prestatorului de servicii de încredere calificat sau a serviciului de încredere calificat poate fi contestată în instanța de judecată. Articolul 37. Suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat (1) Drept temei pentru suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat servește: a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat; b) confirmării de către organul de supraveghere a încălcării de către prestatorul de servicii de încredere calificat a prevederilor actelor normative în domeniul serviciilor de încredere; c) depistarea unor date neautentice în raportul de evaluare a conformității emis de un organism de evaluare a conformității. (2) Decizia privind suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat intră în vigoare la data publicării pe pagina web oficială a organului de supraveghere și se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat imediat, dar nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare zilei publicării acesteia. Termenul de suspendare a statului de
---	--	---

îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor prevăzute de prezenta lege de către prestatorul de servicii de încredere. (11) Prestatorul de servicii de încredere este informat despre efectuarea controlului inopinat în ziua demarării controlului. (12) Controalele repetate se efectuează numai în scopul verificării executării prescripției privind înlăturarea încălcărilor prezentei legi, indicate în actul de control precedent (planificat sau inopinat). Controlul repetat se consideră parte componentă a controlului precedent. (13) Controlul se efectuează strict în termenele stabilite în ordinul privind efectuarea controlului. (14) Termenul de efectuare a controlului planificat și a controlului inopinat nu poate depăși 10 zile lucrătoare, iar a celui repetat – 5 zile lucrătoare. În cazul controalelor inopinate, termenul de 10 zile poate fi prelungit cu încă 10 zile de către conducătorul organului de supraveghere și control în baza unei decizii motivate, adusă la cunoștința prestatorului de servicii de încredere supus controlului, care poate fi contestată de către prestatorul de servicii de încredere. (15) La efectuarea controlului privind respectarea cerințelor și obligațiilor prevăzute de prezenta lege, prestatorul de servicii de încredere prezintă informația și documentele relevante scopului controlului și nu împiedică efectuarea acestuia. (16) În baza rezultatelor controlului se întocmește un act în 2 exemplare, unul dintre care se expediază/înmânează, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare după încheierea controlului, prestatorului de servicii de încredere, iar cel de-al doilea se păstrează la organul de supraveghere și control. În cazul în care prestatorul de servicii de încredere nu este de acord cu rezultatele controlului efectuat, în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii actului de control, acesta poate	lucrătoare imediat următoare zilei publicării acesteia. Termenul de suspendare a statului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat nu poate depăși 2 luni. (3) Prestatorul de servicii de încredere este obligat să înștiințeze organul de supraveghere despre înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat. (4) După verificarea și confirmarea înlăturării circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat, organul de supraveghere dispune restabilirea statutului. (5) Informațiile privind suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat se publică în lista prestatorilor de servicii de încredere calificați și serviciile calificate prestate de aceștia și pe pagina web oficială a organului de supraveghere. Articolul 38. Retragera statului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat (1) Drept temei pentru retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat servește: a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat privind încetarea activității sau a prestării unui serviciu calificat, înaintată cu cel puțin 30 de zile înainte de	prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat nu poate depăși 2 luni. (3) Prestatorul de servicii de încredere este obligat să înștiințeze organul de supraveghere despre înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat. (4) După verificarea și confirmarea înlăturării circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat, organul de supraveghere dispune restabilirea statutului. (5) Informațiile privind suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat se publică în lista prestatorilor de servicii de încredere calificați și serviciile calificate prestate de aceștia și pe pagina web oficială a organului de supraveghere. Articolul 38. Retragera statului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat (1) Drept temei pentru retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat servește: a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat privind încetarea activității sau a prestării unui serviciu calificat, înaintată cu cel puțin 30 de zile înainte de încetarea planificată; b) decizia cu privire la anularea
--	--	---

prezenta în scris argumentele privind dezacordul, anexând documentele relevante. (17) În cazul în care se depistează încălcări ale cerințelor prevăzute de prezenta lege, organul de supraveghere și control emite, în baza actului de control, prescripția privind înlăturarea acestor încălcări, ce cuprinde recomandările privind modul de remediere a tuturor încălcărilor constatate, precum și avertizarea despre posibila suspendare sau retragere a acreditării dacă acestea nu vor fi înlăturate în termenul stabilit. (18) Termenul pentru înlăturarea încălcărilor constatate constituie 15 zile lucrătoare, calculat din ziua următoare celei în care a fost primită prescripția expediată/înmănată împreună cu actul de control. (19) Dacă în termenul stabilit prestatorul de servicii de încredere nu a înlăturat toate încălcările constatate, la solicitarea oficială a acestuia, termenul pentru înlăturarea încălcărilor este prelungit cu termenul solicitat de prestatorul de servicii de încredere, dar care nu poate depăși 20 de zile lucrătoare. (20) Prestatorul de servicii de încredere calificat care a primit prescripția privind înlăturarea încălcărilor cerințelor și obligațiilor prevăzute de prezenta lege este obligat, în termenul indicat în prescripție, să comunice organului de supraveghere și control informația privind înlăturarea încălcărilor. (21) Informațiile despre rezultatele efectuării controlului se publică de către organul de supraveghere și control pe pagina web oficială a acestuia. (22) Prestatorul de servicii de încredere are dreptul să depună la organul de supraveghere și control reclamații în scris privind încălcările prevederilor prezentei legi admise de Comisie sau să conteste acțiunile acesteia în instanța de judecată. Articolul 37. Suspendarea și reluarea valabilității acreditării	încetarea planificată; b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a întreprinzătorului individual sau a persoanei juridice în cadrul căreia activează prestatorul de servicii de încredere calificat; c) neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat. (2) Decizia privind retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat intră în vigoare la data publicării pe pagina web oficială a organului de supraveghere și se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat imediat, dar nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare zilei publicării acesteia. (3) Toate certificatele cheilor publice emise de către prestatorul de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea se revocă și se transmit spre păstrare altui prestator de servicii de încredere calificat, în modul stabilit de organul de supraveghere, pe contul prestatorului de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea. (4) Informațiile privind retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat se publică în lista prestatorilor de servicii de încredere calificați și serviciile calificate prestate de aceștia și pe pagina web oficială a organului de supraveghere.”.	înregistrării de stat a întreprinzătorului individual sau a persoanei juridice în cadrul căreia activează prestatorul de servicii de încredere calificat; c) neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor care au dus la suspendarea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat. (2) Decizia privind retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat intră în vigoare la data publicării pe pagina web oficială a organului de supraveghere și se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat imediat, dar nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare zilei publicării acesteia. (3) Toate certificatele cheilor publice emise de către prestatorul de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea se revocă și se transmit spre păstrare altui prestator de servicii de încredere calificat, în modul stabilit de organul de supraveghere, pe contul prestatorului de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea. (4) Informațiile privind retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat se publică în lista prestatorilor de servicii de încredere calificați și serviciile calificate prestate de aceștia și pe pagina web oficială a organului de supraveghere.”.
---	--	--

(1) Acreditarea este suspendată în conformitate cu legislația în domeniul reglementării activității de întreprinzător. (2) Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege pentru suspendarea acreditării servesc: a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat privind suspendarea acreditării; b) încălcarea de către prestatorul de servicii de încredere a cerințelor și obligațiilor stabilite de prezenta lege; c) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate organului de supraveghere și control; d) nevalabilitatea garanției bancare sau a poliței de asigurare; e) nerespectarea de către prestatorul de servicii de încredere a prescripției privind înlăturarea încălcărilor prevăzute de prezenta lege, constatate în urma controlului efectuat de Comisie. (3) Decizia privind suspendarea acreditării se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere calificat în termen de 3 zile lucrătoare de la data luării acesteia. Termenul de suspendare a acreditării nu poate depăși 2 luni. (4) Prestatorul de servicii de încredere calificat este obligat să înștiințeze în scris organul de supraveghere și control despre înlăturarea circumstanțelor care au dus la suspendarea acreditării. (5) Decizia privind reluarea valabilității acreditării se ia de către organul de supraveghere și control în temeiul hotărârii instanței de judecată care a emis hotărârea de suspendare a acreditării sau în temeiul hotărârii instanței de judecată ierarhic superioare, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii înștiințării. Decizia se aduce la cunoștința prestatorului de servicii de încredere în termen de 3 zile lucrătoare de la data luării acesteia.		
--	--	--

(6) Termenul de valabilitate a acreditării nu se prelungește pe perioada de suspendare a acesteia. Articolul 38. Retragera acreditării (1) Acreditarea este retrasă în conformitate cu legislația în domeniul reglementării activității de întreprinzător. (2) Drept temei pentru realizarea acțiunilor prevăzute de lege în vederea retragerii acreditării servesc: a) cererea prestatorului de servicii de încredere calificat privind încetarea activității, depusă cu 30 de zile înainte de încetarea planificată; b) decizia cu privire la anularea înregistrării de stat a întreprinzătorului individual sau a persoanei juridice în cadrul căreia activează prestatorul de servicii de încredere; c) constatarea transmiterii certificatului de acreditare sau a copiei de pe acesta altei persoane în scopul desfășurării genului de activitate acreditat; d) neînlăturarea, în termenul stabilit, a circumstanțelor care au dus la suspendarea acreditării; e) nerespectarea repetată a prescripțiilor privind înlăturarea încălcărilor cerințelor stabilite de prezenta lege. (3) Mențiunea referitoare la data și numărul deciziei privind retragerea acreditării se introduce în Registrul de evidență a prestatorilor de servicii de încredere nu mai târziu de ziua lucrătoare imediat următoare zilei luării deciziei. (4) Toate certificatele cheilor publice emise de către prestatorul de servicii de încredere calificat care și-a încetat activitatea se revocă și se transmit spre păstrare altui prestator de servicii de încredere calificat, în modul stabilit de organul de supraveghere și control, pe contul prestatorului de servicii de încredere care și-a încetat activitatea. (5) Prestatorul de servicii de încredere calificat este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data luării		
---	--	--

deciziei de retragere a acreditării, să depună la organul de supraveghere și control certificatul de acreditare retras.

Articolul 42. Cerințele față de documentul electronic Documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expediat, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.	La articolul 42 litera b) textul „care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege” se exclude.	Articolul 42. Cerințele față de documentul electronic Documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expediat, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice. c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.
--	---	--

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr.	24/3007-72	din	29.04.2024
La nr.	18-69-3587	din	01.04.2024

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării

copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la **proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024), autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, remis spre avizare**, Agenția de Guvernare Electronică (AGE) în limitele competențelor instituției, comunică următoarele obiecții în privința proiectului de lege.

1) În ceea ce privește art. I pct. 1, remarcăm că nota informativă nu oferă claritate asupra condițiilor care au determinat elaborarea propunerilor respective. În plus, autorul propune o transpunere a unor prevederi din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS) într-o formă diferită, trunchiată și improprie actului comunitar, motiv pentru care proiectul ar trebui revizuit substanțial. Este important să subliniem că în nota informativă și în analiza impactului se face referire la scopul transpunerii prevederilor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS) privind nivelurile de asigurare ale mijloacelor de identificare electronică. Cu toate acestea, lipsa expunerii criteriilor specifice pentru fiecare nivel de asigurare în proiectul propus poate genera întrebări legate de coerența și claritatea normelor propuse. O abordare mai transparentă, similară cu prevederile din art. 8, alin. (2) al Regulamentului, ar contribui la o mai bună înțelegere a propunerilor.

Totodată, având în vedere că există deja entități publice (prestatori de servicii publice și unii posesori ai sistemelor informaționale de stat) și private (instituții financiar-bancare, companii de asigurări etc.) care emit mijloace de identificare electronică pentru ca persoanele fizice să-și dovedească identitatea și să acceseze servicii online în mod sigur și eficient, este necesar ca proiectul propus să stabilească cu certitudine care mijloace de identificare electronică intră sub incidența acestor reglementări. În acest sens, este esențial ca proiectul propus și nota informativă să identifice aceste mijloace de identificare electronică și să fie consultate cu emitenții acestora pentru a asigura o aplicare coerentă și eficientă a noilor norme.

Prin urmare, **reieșind din cele menționate și ținând cont de necesitatea transpunerii și a altor prevederi din Regulamentul UE nr.910/2014 (eIDAS), considerăm oportună excluderea prevederilor respective din proiect. Această abordare ar contribui la evitarea unei armonizări fragmentate și incomplete a legislației naționale cu acquis-ul UE și ar permite promovarea ulterioară a acestor prevederi printr-un proiect dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).**

2) Referitor la art I pct. 2, **pentru a spori claritatea și transparența, proiectul trebuie să fie completat cu prevederi suplimentare care să contureze cu certitudine aspectele generale ale procedurii de notificare a organului de supraveghere și control de către prestatorii de servicii de încredere calificați din statele membre ale UE. Din actuala formulare a proiectului, precum și din**

conținutul notei informative sau analizei impactului, nu reiese clar distincția între procedura standard de acreditare a prestatorilor de servicii de încredere calificați și procedura de notificare propusă pentru reglementare, cu excepția faptului că aceasta din urmă se aplică exclusiv prestatorilor de servicii de încredere calificați din statele membre ale UE. Astfel, nu este clar cum va fi realizat obiectivul declarat în nota informativă, și anume simplificarea și creșterea atractivității procedurii de autorizare pentru prestatorii de servicii străini.

3) La art. I pct. 3, similar cu propunerea anterioară din pct. 1, autorul propune o transpunere a unor prevederi din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS) într-o formă care diferă de actul comunitar, generând o posibilă povară suplimentară pentru prestatorii de servicii de încredere calificați, în condițiile menținerii mecanismului de acreditare la fiecare 5 ani. În acest context este de menționat că acreditarea prestatorilor de servicii de încredere era prevăzută de textul Directivei 1999/93/CE a Parlamentului și Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice. Prevederile respectivului document ofereau posibilitatea fiecărui stat de a introduce un sistem adecvat care să permită supravegherea prestatorilor de servicii de certificare stabiliți pe teritoriul său.

Odată cu adoptarea Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), s-a renunțat la mecanismul de acreditare a prestatorilor de servicii de certificare, instituindu-se un model de supraveghere ex ante și ex post asupra prestatorilor de servicii de încredere. Potrivit art. 17 din Regulamentul menționat, statele membre sunt obligate să desemneze un organism de supraveghere pentru prestatorii de servicii de încredere. Acest organism trebuie să efectueze supravegherea ex ante și ex post pentru a asigura că serviciile de încredere calificate îndeplinesc cerințele stabilite de regulament.

Inițierea unui serviciu de încredere calificat, conform art. 21 din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), se realizează prin transmiterea de către prestatorul de servicii de încredere în adresa organismului de supraveghere a unei notificări însoțite de un raport de evaluare a conformității. Organismul de supraveghere verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute în regulament și, în special, cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia.

Supravegherea prestatorilor de servicii de încredere calificați, conform art. 20 din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), se realizează de organismul de supraveghere. Acesta are dreptul să efectueze un audit sau să solicite unui organism de evaluare a conformității să efectueze o evaluare a conformității privind prestatorii de servicii de încredere calificați, pe cheltuiala prestatorilor de servicii de încredere respectivi, pentru a confirma că aceștia și serviciile de încredere calificate pe care le prestează îndeplinesc cerințele prevăzute de regulament. Totodată, prestatorii de servicii de încredere calificați sunt auditați, pe propria cheltuială, cel puțin o dată la 24 de luni, de către un organism de evaluare a conformității. Scopul auditului este de a confirma că prestatorii de servicii de încredere calificați și serviciile de încredere calificate pe care le prestează îndeplinesc cerințele prevăzute în regulament.

Din cele menționate *supra*, rezultă că în procesele de acordare a statutului de prestator de servicii de încredere calificați și supravegherea activității acestora urmează să fie implicate două organisme diferite cu responsabilități și statute distincte:

Organismul de supraveghere – organism național desemnat de stat pentru realizarea activităților de supraveghere în domeniul prestării serviciilor de încredere.

Organisme de evaluare a conformității – organisme acreditate care efectuează activități de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați.

Contrar modelul reglementat de Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), autorul proiectului propune păstrarea unui model de acreditare, supraveghere și control în care funcțiile de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați, acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificați, acreditarea la fiecare 5 ani și supravegherea prestatorilor de servicii de încredere

calificați să se realizeze de un singur organism de stat, prin intermediul mecanismelor de acreditare și control, și nu prin realizarea auditurilor realizate de organisme independente. Suplimentar, sub pretinsa necesitate a stabilirii mecanismului de asigurare a conformității, similar celui stabilit în statele membre ale UE, se obligă prestatorii de servicii de încredere calificați să realizeze pe resursele financiare proprii, cel puțin o dată în doi ani, auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către o entitate de evaluare a conformității.

În acest sens, pentru a implementa *acquis-ul* comunitar în domeniul prestării serviciilor de încredere, considerăm că modelul actual de acreditare, supraveghere și control al prestatorilor de servicii de încredere calificați trebuie revizuit și ajustat integral la cerințele Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).

Înlocuirea modelului actual cu unul conform Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), bazat pe supravegherea *ex ante* și *ex post* și evaluarea conformității de către organisme independente, va contribui esențial la creșterea concurenței și competitivității în domeniul serviciilor de încredere, sporind încrederea în prestatorii acestor servicii și implicit în serviciile furnizate de aceștia.

Pornind de la cele menționate *supra*, **considerăm că este oportună excluderea prevederii de la art. I pct. 3 din proiectul supus avizării, urmată de includerea ulterioară a unor prevederi care să reglementeze un model de supraveghere a domeniului serviciilor de încredere identic cu cel stabilit de Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), într-un proiect dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).**

4) În altă ordine de idei, în vederea îmbunătățirii reglementărilor actuale ale Legii nr. 124/2022 și pentru a evita interpretările neuniforme, se propune abrogarea prevederilor art. 27 alin. (2) din legea respectivă. Conform acestui alineat, generarea sau gestionarea datelor necesare pentru crearea semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice, în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic, poate fi efectuată doar de către un prestator de servicii de încredere calificat. Ținem să menționăm că, o prevedere similară se regăsește în art. 26 alin. (2) din aceeași lege, iar menținerea acestei dispoziții ar putea conduce la interpretări și aplicări arbitrare.

Propunerea în discuție a fost analizată și acceptată de către toți participanții la ședința desfășurată la data de 11.04.2024, la care au fost prezenți reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică și Agenției de Guvernare Electronică.

Director

Andrei PRISACAR

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

19.04.2024

Nr. 01/0908

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)*, comunicăm lipsa de obiecții.

Director

Mircea EȘANU

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTEPRINZĂTOR

Nr. 38-78-2773

Chișinău

12 martie 2025

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 13/1-705 din 4 martie 2025/număr unic 273/MDED/SIS/2025

În temeiul prevederilor în temeiul art.3 alin.(2), art.27¹, anexa nr.1 și art.32 alin.(2²) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare, se remite *Avizul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la **proiectul de lege** privind modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.*

Anexă: 1 filă

Secretar general adjunct al Guvernului
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător

(semnat electronic)

Roman CAZAN

AVIZ al
Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezentul aviz este acordat în temeiul art.3 alin.(2), art.27¹, anexa nr.1 și art.32 alin.(2²) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Hotărârii Guvernului nr.574/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare

Actul examinat:	Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere
Autoritatea responsabilă:	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării / SIS
Examinat în ședința Grupului de lucru la data:	11.03.2025
Decizia Grupului de lucru în privința proiectului:	<u>Proiectul se susține cu obiecții și recomandări</u>
Evaluarea proiectului de act normativ	
Concluzia: Proiectul dat de act normativ nu conține norme vădit contradictorii cu principiile de reglementare din Legea nr.235/2006.	
Comentarii, recomandări:	
Urmare analizei proiectului constatăm următoarele: În primul rând trebuie de menționat faptul că proiectul prezentat diferă mult (conține mai multe norme decât proiectul prezentat în ședința din 26 martie 2024). Respectiv la acea etapă AIR nu conținea informația ce ar demonstra oportunitatea și necesitatea normelor noi din proiect legate în special de acordarea, suspendarea și retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat). La moment Legea nr.124/2022 prevede că prestatorul serviciilor de încredere obține statutul de prestator de servicii de încredere calificat în urma <u>procedurii de acreditare</u>. La fel se prevede că modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a certificatului de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (acest Certificat de acreditare a prestatorului de servicii de încredere calificat se conține în Nomenclatorul actelor permissive în p.72 secțiunea II - Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor). Însă, proiectul dat de lege vine să înlocuiască acest act permisiv cu alt act. Adică, se prevede că acordarea statutului de prestator de servicii de încredere se va face prin o nouă procedură (se elimină acreditarea). Astfel, în vederea obținerii statutului de prestator de servicii de încredere calificat, prestatorul de servicii de încredere necalificat expediază în adresa organului de supraveghere o <u>notificare privind intenția de a presta servicii de încredere calificate</u>, însoțită de un raport de evaluare a conformității emis de un organism de evaluare a conformității. Organul de supraveghere (SIS) verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute cadrul normativ în domeniul serviciilor de încredere calificate, în special cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia. În cazul în care organul de supraveghere ajunge la concluzia că prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele menționate, organul de supraveghere <u>acordă statutul</u> de calificat prestatorului de servicii de încredere și serviciilor de încredere prestate de acesta și publică informațiile despre acesta în lista sigură. Respectiv această nouă procedură de autorizare chiar dacă se obține prin notificare oricum rămâne a fi permisivă, adică urmează a fi inclusă în Nomenclatorul actelor permissive din Legea nr.160/2011. Iar normele din proiect urmează a fi ajustate cerințelor Legii nr.160/2011 în special normelor care prevăd că suspendarea sau retragerea actului permisiv se face prin hotărâre judecătorească.	

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/6323 din 12.04.2024
La nr. 18-69-3587 din 01 aprilie 2024

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Alexandr PÎNZARI

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Chișinău

Nr. 30-69-4189

15 aprilie 2024

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Ref.: nr. unic 273/MDED/SIS/2024

Ca urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, comunicăm următoarele.

La Art. I:

1. **Pct.1** urmează a fi revizuit conceptual, or, în esență, obiectul de reglementare al art. 5¹ este mult mai larg. Astfel, conform alin. (3) autorii propun atribuirea unei noi competențe Serviciului de Informații și Securitate (SIS), care constă în verificarea conformității mijloacelor de identificare electronică de toate nivelurile la criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri.

În cazul în care se dorește atribuirea acestei competențe SIS, considerăm oportună detalierea în nota informativă la proiect a motivelor /argumentelor ce au adus la această necesitate stringentă. Or, atribuirea respectivă va avea un impact semnificativ asupra prestatorilor de servicii de încredere și va crea bariere suplimentare pentru realizarea proceselor la acest compartiment.

În acest context și în temeiul art.46 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, recomandăm expunerea dispozițiilor de conținut într-o succesiune logică.

Subsecvent, propunem operarea modificărilor în art. 35 alin.(2) din Legea nr. 124/2022, care prevede expres competențele SIS, cu atribuirea competenței de verificare a conformității mijloacelor de identificare electronică la criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri și definirea nivelurilor de clasificare a serviciilor de încredere la art. 2 din legea prenotată (ex. *semnătura electronică, sigiliu electronic etc*).

2. La **pct.2** nu este clară și judicioasă abordarea autorului, iar prevederile art. 8 alin.(12) nu sunt în concordanță cu normele alin.(13) și (14).

În această ordine de idei, notăm că în nota informativă la proiect se menționează despre instituirea unui mecanism nou de autorizare pe teritoriul Republicii Moldova a prestatorilor de servicii de încredere calificați la nivel de UE. Considerăm că aplicarea mecanismului de autorizare pentru prestatorii de servicii de încredere calificați din UE, poate duce la sporirea neîncrederii din partea acestor prestatori față de Republica Moldova, ei fiind deja autorizați corespunzător în statele UE.

Prin urmare, recomandăm reconsiderarea acestei abordări, excluderea mecanismului de acreditare repetată și deschiderea Republicii Moldova pentru prestatorii de servicii de încredere calificați din UE, simpla notificare fiind suficientă.

În acest context, alin.(13) și (14) urmează a fi excluse.

3. La **pct.3** se propune instituirea unui mecanism nou pentru Republica Moldova de efectuare a auditului conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, care va fi obligatoriu de efectuat o dată la 2 ani. Considerăm că mecanismul respectiv va implica cheltuieli suplimentare pentru prestatorii de servicii de încredere, fapt despre care nu se menționează în analiza impactului de reglementare și în nota informativă la proiect.

Deși acest mecanism de audit este conform bunelor practici ale UE, se menține în continuare mecanismul de acreditare prevăzut la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 124/2022, care este gratuit, dar obligatoriu o dată la 5 ani. Or, acesta dublează povara asupra prestatorilor de servicii de încredere, luând în considerare că o dată la 2 ani va fi necesară și efectuarea auditului de conformitate.

În contextul celor expuse considerăm oportună revizuirea proiectului în vederea simplificării procedurilor de acreditare a activității prestatorilor de servicii de încredere.

**Secretar general adjunct
al Guvernului**

/semnat electronic/

Lilia DABIJA

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-3833 din 05 aprilie 2024
La nr. 18-69-3587 din 01 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Mihai MÎȚU
Secretar General

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

16.04.2024 nr. 04/1-03/275/618

La nr. unic 273

*Referitor la avizarea unui proiect
de hotărâre*

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024) autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării*, și în limitele competenței sale funcționale, comunică următoarele.

La art.I pct.3 din proiectul de lege, cuvintele ”pe resursele financiare proprii” se vor substitui cu cuvintele ”cu resursele financiare proprii”, întru respectarea coerenței textului în limba română, precum și în contextul respectării prevederilor art.54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, compartimentul ”fundamentarea economico-financiară” din nota informativă urmează a fi completat cu informația privind alocațiile bugetare prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 pentru identificarea electronică și serviciile de încredere și sursa de finanțare a acestora.

Secretar general al ministerului

Dina ROȘCA

*Executor: Posturusu Natalia
tel.: (022)-26-28-98
e-mail: natalia.posturusu@mf.gov.md*

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

15.04.2024 nr.04/1-3482

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat

La solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-3587 din 1 aprilie 2024, Ministerul Justiției a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (**număr unic 273/MDED/SIS/2024**) și comunică următoarele.

La art. I din proiectul legii:

În pct. 1, textul „capitolul II Secțiunea 1” se propune a fi exclus. Amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o mențiune expresă în acest sens, precum și nu este oportun a se indica din ce capitol/secțiune face parte.

Subsecvent, în redacția propusă pentru art. 5¹ alin. (3) al *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*, cuvântul „proceduri” propunem a fi substituit cu cuvintele „proceduri minime”, în corelare cu alin. (2) al aceluiași articol.

La pct. 2, referitor la redacția art. 8 alin. (12) și (13) considerăm necesar a indica obiectul **notificării** expediate în adresa organului de supraveghere și control.

Subsecvent, dispoziția de la alin. (13) se va expune clar și previzibil, astfel încât actul normativ al Guvernului emis în temeiul acestei norme să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere.

Adițional, referința la alineatele expuse în redacție nouă se va indica cu utilizarea cratimei „(12)-(14)”.

La art. I pct. 3, în redacția propusă pentru art. 10 alin. (1) lit. i) nu este clar la ce entitate de evaluare a conformității se face referire. Or, în cazul în care se face trimitere la **organismul de evaluare a conformității acreditat**, prevăzut în art. 15 alin. (2) al *Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității*, se va opta pentru uniformizarea terminologiei, care corespunde altor acte normative.

Dispozițiile cuprinse în art. I pct. 4 se propun a fi prevăzute ulterior pct. 1, astfel asigurându-se succesiunea firească a elementelor structurale.

Cu referire la pct. 5, având în vedere excluderea din textul *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*, a referinței la „prestatorii de servicii de încredere de nivel superior” se vor revedea cuvintele „prestatorului de servicii de încredere de nivelul II” din redacția în vigoare a art. 15 alin. (1) al legii citate. Or, nu este clar care prestatori de servicii de încredere sunt de nivelul I și care sunt de nivelul II.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO24/10206 din 17.12.2024

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

În contextul normei de la art.9 al Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căreia: *„După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]"*,

menționăm că autorul proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de lege. În acest sens, autorul a publicat un anunț pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 13 martie 2024.

Totodată, proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pentru consultare publică pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la 02 aprilie 2024. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Din nota de fundamentare poate fi dedus că proiectul are drept scop redresarea situației privind nivelul scăzut de utilizarea a serviciilor electronice, inclusiv a serviciilor de încredere calificate, imposibilitatea utilizării serviciilor de încredere în raport cu persoanele din alte state, precum și lipsa mecanismului de recunoaștere internațională a acestora.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune introducerea unor noi concepte: „sistemul de identificare electronică” și „prestatorul de servicii de înregistrare”, precum și stabilirea unor niveluri de asigurare a încrederii pentru mijloacele de identificare electronică.

Prin urmare, deși autorul nu identifică expres scopul proiectului în nota de fundamentare, considerăm că promovarea acestuia nu urmărește scopuri ascunse.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele Guvernului, în ceea ce privește optimizarea procesului de dezvoltare a țării, precum și a proceselor de interacțiune la distanță între Republica Moldova și țările din Uniunea Europeană.

Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”

În nota de fundamentare sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului actului normativ, obiectivele urmărite și soluțiile propuse, analiza impactului de reglementare, compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE, avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ, modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent,

măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

Astfel, considerăm că nota de fundamentare conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota de fundamentare autorul a menționat că implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Serviciului de Informații și Securitate în calitate de organ de supraveghere în domeniul securității mijloacelor de identificare electronică și a serviciilor de încredere.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

La art.I pct.11 din proiect privind expunerea în redacție nouă a normei de la art.15 alin.(1) din Legea nr.124/2022

„Alineatul (1) al articolului 15 va avea următorul conținut:

„(1) Termenul maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a certificatului cheii publice al utilizatorului se stabilește de către organul de supraveghere.”.”

Obiecții:

Norma substituie prevederea actuală care reglementează expres termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și termenul de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului.

Având în vedere că nota de fundamentare nu conține informații relevante care să argumenteze necesitatea modificării, considerăm că atribuția organului de supraveghere de a stabili de sine stătător termenul maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a certificatului cheii publice al utilizatorului, este abuzivă și nejustificată.

În acest context, menționăm că acordarea dreptului organului de supraveghere de a stabili termenele prenotate în lipsa unor criterii clare poate duce la apariția discreției excesive din partea agentului public de a aprecia și stabili termene diferite, în fiecare caz separat, în dependență de situație și interese.

Concomitent, menționăm că predictibilitatea normelor și stabilitatea raporturilor juridice sunt componente ale legalității actelor normative. Calitatea normelor juridice depinde și de faptul că ele trebuie să genereze o oarecare stabilitate, autoritățile statului neputând fi inconsecvente față de o anumită realitate socială. Instabilitatea procesului legislativ subminează securitatea raporturilor juridice și pune în pericol cunoașterea și executarea prevederilor legale de către cetățeni.

În Hotărârea nr.26 din 27 septembrie 2016, Curtea Constituțională a subliniat că *„pentru a oferi destinatarilor legii securitate juridică, orice lege trebuie să îndeplinească anumite condiții de calitate. Exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii”.*

În acest sens, Curtea a menționat că *„dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle sale, consacrat în articolul 23 alin.(2) din Constituție, implică adoptarea de către legiuitor a unor legi accesibile, previzibile și clare”.*

În Hotărârea nr.26 din 23 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a reținut că: *„10. [...] Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție”.*

De asemenea, în Hotărârea nr.26 din 27 septembrie 2016, Curtea a menționat că: *„53. [...] textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările*

contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile. Astfel, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor”.

Importanța principiul securității juridice sau al stabilității raporturilor juridice este majoră într-un stat de drept întrucât, atât autoritățile publice, cât și instanțele judecătorești sunt obligate să-l aibă în vedere, primele în emiterea/adoptarea actelor normative, celelalte în soluționarea litigiilor având ca obiect verificarea legalității actelor normative.

Organele statutului urmează să se conducă de acest principiu, care trebuie să fie expresia clarității și preciziei dreptului, pentru ca la elaborarea și aplicarea actelor normative, conținutul acestora să fie accesibil atât specialiștilor și, în special, cetățenilor de rând.

Prin urmare, respectarea principiului predictibilității (previzibilității) normelor juridice conferă coerență sistemului normativ, fiind de natură să asigure o lină și amiabilă relaționare între autorități și cetățeni, pentru ca aceștia din urmă să nu fie surprinși de acte normative inopinate, care să le prejudicieze interesele.

Recomandări:

Redactarea normei în vederea stabilirii exacte a termenului maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al prestatorului de servicii de încredere și a termenului maxim de valabilitate a certificatului cheii publice al utilizatorului.

Factori de risc:

- Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - corupere activă
 - corupere pasivă
 - trafic de influență
 - abuz de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - îmbogățire ilicită
 - influențare necorespunzătoare
 - nerespectare a regimului cadourilor
 - escrocherie

- 2 -

La art.I pct.16 din proiect privind expunerea în redacție nouă a normei de la art.35 alin.(2) lit.k) din Legea nr.124/2022

„La articolul 35 alineatul (2): [...] - litera k) va avea următorul conținut:

„k) suspendă sau retrage statutul de prestator de servicii de încredere calificat, în cazurile stabilite de actele normative;”

Obiecții:

Cu referire la atribuția organului de supraveghere de suspendare sau retragere a statutului de prestator de servicii de încredere calificat, din prevederea analizată rezultă că procedurile respective pot fi efectuate *în cazurile stabilite de actele normative*, fără a specifica entitatea responsabilă de aprobarea/emiterea acestora sau a domeniului din care fac parte actele în cauză.

Trimiterea are caracter general care face dificilă sau chiar imposibilă identificarea actului/lor normativ/e la care se referă.

Mai mult ca atât, suntem de părere că norma examinată vine în contradicție cu prevederile art.37 și 38 din Legea nr.124/2022, expuse în redacție nouă în art.I pct.17 din proiect, care reglementează:

-) suspendarea și restabilirea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat și -) retragerea statutului de prestator de servicii de încredere calificat sau al serviciului de încredere calificat. Prin urmare, trimiterea la careva acte normative privind cazurile de suspendare sau retrage a statutului de prestator de servicii de încredere calificat, este de prisos. Suplimentar, menționăm că conflictul este un impediment în aplicarea corectă a prevederilor normative și creează premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei „convenabile” care se va aplica într-o situație concretă.	
Recomandări: <i>Excluderea din art.I pct.16 din proiect a prevederii privind expunerea în redacție nouă a normei de la art.35 alin.(2) lit.k) din Legea nr.124/2022.</i>	
Factori de risc: ● Norme de trimitere defectuoase ● Concurența normelor de drept	Riscuri de corupție: ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - abuz de serviciu - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii pentru modificarea Legii nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în scopul redresării situației privind nivelul scăzut de utilizarea a serviciilor electronice, inclusiv a serviciilor de încredere calificate, imposibilitatea utilizării serviciilor de încredere în raport cu persoanele din alte state, precum și lipsa mecanismului de recunoaștere internațională a acestora.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la optimizarea procesului de dezvoltare a țării, precum și a proceselor de interacțiune la distanță între Republica Moldova și țările din Uniunea Europeană.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- norme de trimitere defectuoase;
- concurența normelor de drept;
- lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenelor.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

17.12.2024

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiță , Inspector principal

SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ

MD-2012 mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1 IDNO 1003600096694
tel.: + 373 22 820 900, fax: + 373 22 250 522 e-mail: stisc@stisc.gov.md, itsec@itsec.gov.md

15.04.2024

1.4/694/24

La nr. 18-69-3587 din 01.04.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Cancelaria de Sta

Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)*, I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, în limita competențelor funcționale, comunică următoarea obiecție.

La pct. 3 al art. I din proiect, având în vedere sensul noii prevederi, considerăm că această obligație ar trebui să se regăsească în cuprinsul alin. (2) al art. 10 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. În acest sens, autorul va realiza modificările corespunzătoare în conținutul punctului respectiv.

Cu respect,

Director

Alexandru COREȚCHI

Ex.: Oaserele Ana
Tel: 022 828 133

Republic of Moldova, Chișinău, MD-2012, 134, Ștefan cel Mare și Sfânt Ave.
Phone: +373 22 820 026, email: office@egov.md, web: <http://www.egov.md>

Nr.	24/3007-72	din	29.04.2024
La nr.	18-69-3587	din	01.04.2024

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării

copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la **proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024), autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, remis spre avizare**, Agenția de Guvernare Electronică (AGE) în limitele competențelor instituției, comunică următoarele obiecții în privința proiectului de lege.

1) În ceea ce privește art. I pct. 1, remarcăm că nota informativă nu oferă claritate asupra condițiilor care au determinat elaborarea propunerilor respective. În plus, autorul propune o transpunere a unor prevederi din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS) într-o formă diferită, trunchiată și improprie actului comunitar, motiv pentru care proiectul ar trebui revizuit substanțial. Este important să subliniem că în nota informativă și în analiza impactului se face referire la scopul transpunerii prevederilor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS) privind nivelurile de asigurare ale mijloacelor de identificare electronică. Cu toate acestea, lipsa expunerii criteriilor specifice pentru fiecare nivel de asigurare în proiectul propus poate genera întrebări legate de coerența și claritatea normelor propuse. O abordare mai transparentă, similară cu prevederile din art. 8, alin. (2) al Regulamentului, ar contribui la o mai bună înțelegere a propunerilor.

Totodată, având în vedere că există deja entități publice (prestatori de servicii publice și unii posesori ai sistemelor informaționale de stat) și private (instituții financiar-bancare, companii de asigurări etc.) care emit mijloace de identificare electronică pentru ca persoanele fizice să-și dovedească identitatea și să acceseze servicii online în mod sigur și eficient, este necesar ca proiectul propus să stabilească cu certitudine care mijloace de identificare electronică intră sub incidența acestor reglementări. În acest sens, este esențial ca proiectul propus și nota informativă să identifice aceste mijloace de identificare electronică și să fie consultate cu emitenții acestora pentru a asigura o aplicare coerentă și eficientă a noilor norme.

Prin urmare, **reieșind din cele menționate și ținând cont de necesitatea transpunerii și a altor prevederi din Regulamentul UE nr.910/2014 (eIDAS), considerăm oportună excluderea prevederilor respective din proiect. Această abordare ar contribui la evitarea unei armonizări fragmentate și incomplete a legislației naționale cu acquis-ul UE și ar permite promovarea ulterioară a acestor prevederi printr-un proiect dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).**

2) Referitor la art I pct. 2, **pentru a spori claritatea și transparența, proiectul trebuie să fie completat cu prevederi suplimentare care să contureze cu certitudine aspectele generale ale procedurii de notificare a organului de supraveghere și control de către prestatorii de servicii de încredere calificați din statele membre ale UE. Din actuala formulare a proiectului, precum și din**

conținutul notei informative sau analizei impactului, nu reiese clar distincția între procedura standard de acreditare a prestatorilor de servicii de încredere calificați și procedura de notificare propusă pentru reglementare, cu excepția faptului că aceasta din urmă se aplică exclusiv prestatorilor de servicii de încredere calificați din statele membre ale UE. Astfel, nu este clar cum va fi realizat obiectivul declarat în nota informativă, și anume simplificarea și creșterea atractivității procedurii de autorizare pentru prestatorii de servicii străini.

3) La art. I pct. 3, similar cu propunerea anterioară din pct. 1, autorul propune o transpunere a unor prevederi din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS) într-o formă care diferă de actul comunitar, generând o posibilă povară suplimentară pentru prestatorii de servicii de încredere calificați, în condițiile menținerii mecanismului de acreditare la fiecare 5 ani. În acest context este de menționat că acreditarea prestatorilor de servicii de încredere era prevăzută de textul Directivei 1999/93/CE a Parlamentului și Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice. Prevederile respectivului document ofereau posibilitatea fiecărui stat de a introduce un sistem adecvat care să permită supravegherea prestatorilor de servicii de certificare stabiliți pe teritoriul său.

Odată cu adoptarea Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), s-a renunțat la mecanismul de acreditare a prestatorilor de servicii de certificare, instituindu-se un model de supraveghere ex ante și ex post asupra prestatorilor de servicii de încredere. Potrivit art. 17 din Regulamentul menționat, statele membre sunt obligate să desemneze un organism de supraveghere pentru prestatorii de servicii de încredere. Acest organism trebuie să efectueze supravegherea ex ante și ex post pentru a asigura că serviciile de încredere calificate îndeplinesc cerințele stabilite de regulament.

Inițierea unui serviciu de încredere calificat, conform art. 21 din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), se realizează prin transmiterea de către prestatorul de servicii de încredere în adresa organismului de supraveghere a unei notificări însoțite de un raport de evaluare a conformității. Organismul de supraveghere verifică dacă prestatorul de servicii de încredere și serviciile de încredere prestate de acesta respectă cerințele prevăzute în regulament și, în special, cerințele pentru prestatorii de servicii de încredere calificați și pentru serviciile de încredere calificate prestate de aceștia.

Supravegherea prestatorilor de servicii de încredere calificați, conform art. 20 din Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), se realizează de organismul de supraveghere. Acesta are dreptul să efectueze un audit sau să solicite unui organism de evaluare a conformității să efectueze o evaluare a conformității privind prestatorii de servicii de încredere calificați, pe cheltuiala prestatorilor de servicii de încredere respectivi, pentru a confirma că aceștia și serviciile de încredere calificate pe care le prestează îndeplinesc cerințele prevăzute de regulament. Totodată, prestatorii de servicii de încredere calificați sunt auditați, pe propria cheltuială, cel puțin o dată la 24 de luni, de către un organism de evaluare a conformității. Scopul auditului este de a confirma că prestatorii de servicii de încredere calificați și serviciile de încredere calificate pe care le prestează îndeplinesc cerințele prevăzute în regulament.

Din cele menționate *supra*, rezultă că în procesele de acordare a statutului de prestator de servicii de încredere calificați și supravegherea activității acestora urmează să fie implicate două organisme diferite cu responsabilități și statute distincte:

Organismul de supraveghere – organism național desemnat de stat pentru realizarea activităților de supraveghere în domeniul prestării serviciilor de încredere.

Organisme de evaluare a conformității – organisme acreditate care efectuează activități de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați.

Contrar modelul reglementat de Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), autorul proiectului propune păstrarea unui model de acreditare, supraveghere și control în care funcțiile de evaluare a conformității prestatorilor de servicii de încredere calificați, acordarea statutului de prestator de servicii de încredere calificați, acreditarea la fiecare 5 ani și supravegherea prestatorilor de servicii de încredere

calificați să se realizeze de un singur organism de stat, prin intermediul mecanismelor de acreditare și control, și nu prin realizarea auditurilor realizate de organisme independente. Suplimentar, sub pretinsa necesitate a stabilirii mecanismului de asigurare a conformității, similar celui stabilit în statele membre ale UE, se obligă prestatorii de servicii de încredere calificați să realizeze pe resursele financiare proprii, cel puțin o dată în doi ani, auditul conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, efectuat de către o entitate de evaluare a conformității.

În acest sens, pentru a implementa *acquis-ul* comunitar în domeniul prestării serviciilor de încredere, considerăm că modelul actual de acreditare, supraveghere și control al prestatorilor de servicii de încredere calificați trebuie revizuit și ajustat integral la cerințele Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).

Înlocuirea modelului actual cu unul conform Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS), bazat pe supravegherea *ex ante* și *ex post* și evaluarea conformității de către organisme independente, va contribui esențial la creșterea concurenței și competitivității în domeniul serviciilor de încredere, sporind încrederea în prestatorii acestor servicii și implicit în serviciile furnizate de aceștia.

Pornind de la cele menționate *supra*, **considerăm că este oportună excluderea prevederii de la art. I pct. 3 din proiectul supus avizării, urmată de includerea ulterioară a unor prevederi care să reglementeze un model de supraveghere a domeniului serviciilor de încredere identic cu cel stabilit de Regulamentul UE nr. 910/2014 (eIDAS), într-un proiect dedicat armonizării legislației naționale conform cerințelor Regulamentului UE nr. 910/2014 (eIDAS).**

4) În altă ordine de idei, în vederea îmbunătățirii reglementărilor actuale ale Legii nr. 124/2022 și pentru a evita interpretările neuniforme, se propune abrogarea prevederilor art. 27 alin. (2) din legea respectivă. Conform acestui alineat, generarea sau gestionarea datelor necesare pentru crearea semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice, în numele semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic, poate fi efectuată doar de către un prestator de servicii de încredere calificat. Ținem să menționăm că, o prevedere similară se regăsește în art. 26 alin. (2) din aceeași lege, iar menținerea acestei dispoziții ar putea conduce la interpretări și aplicări arbitrare.

Propunerea în discuție a fost analizată și acceptată de către toți participanții la ședința desfășurată la data de 11.04.2024, la care au fost prezenți reprezentanții Cancelariei de Stat, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului Tehnologie Informației și Securitate Cibernetică și Agenției de Guvernare Electronică.

Director

Andrei PRISACAR

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau

tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

19.04.2024

Nr. 01/0908

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)*, comunicăm lipsa de obiecții.

Director

Mircea EȘANU

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/6323 din 12.04.2024
La nr. 18-69-3587 din 01 aprilie 2024

**Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării**

copie: Cancelaria de Stat

Prin prezenta, cu referire la proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024), comunicăm următoarele.

Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) ale Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.

Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.

Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.

Director

Alexandr PÎNZARI

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Chișinău

Nr. 30-69-4189

15 aprilie 2024

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**

Ref.: nr. unic 273/MDED/SIS/2024

Ca urmare a examinării proiectului hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, comunicăm următoarele.

La Art. I:

1. **Pct.1** urmează a fi revizuit conceptual, or, în esență, obiectul de reglementare al art. 5¹ este mult mai larg. Astfel, conform alin. (3) autorii propun atribuirea unei noi competențe Serviciului de Informații și Securitate (SIS), care constă în verificarea conformității mijloacelor de identificare electronică de toate nivelurile la criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri.

În cazul în care se dorește atribuirea acestei competențe SIS, considerăm oportună detalierea în nota informativă la proiect a motivelor /argumentelor ce au adus la această necesitate stringentă. Or, atribuirea respectivă va avea un impact semnificativ asupra prestatorilor de servicii de încredere și va crea bariere suplimentare pentru realizarea proceselor la acest compartiment.

În acest context și în temeiul art.46 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, recomandăm expunerea dispozițiilor de conținut într-o succesiune logică.

Subsecvent, propunem operarea modificărilor în art. 35 alin.(2) din Legea nr. 124/2022, care prevede expres competențele SIS, cu atribuirea competenței de verificare a conformității mijloacelor de identificare electronică la criterii, specificații tehnice, standarde și proceduri și definirea nivelurilor de clasificare a serviciilor de încredere la art. 2 din legea prenotată (ex. semnătura electronică, sigiliu electronic etc).

2. La **pct.2** nu este clară și judicioasă abordarea autorului, iar prevederile art. 8 alin.(12) nu sunt în concordanță cu normele alin.(13) și (14).

În această ordine de idei, notăm că în nota informativă la proiect se menționează despre instituirea unui mecanism nou de autorizare pe teritoriul Republicii Moldova a prestatorilor de servicii de încredere calificați la nivel de UE. Considerăm că aplicarea mecanismului de autorizare pentru prestatorii de servicii de încredere calificați din UE, poate duce la sporirea neîncrederii din partea acestor prestatori față de Republica Moldova, ei fiind deja autorizați corespunzător în statele UE.

Prin urmare, recomandăm reconsiderarea acestei abordări, excluderea mecanismului de acreditare repetată și deschiderea Republicii Moldova pentru prestatorii de servicii de încredere calificați din UE, simpla notificare fiind suficientă.

În acest context, alin.(13) și (14) urmează a fi excluse.

3. La **pct.3** se propune instituirea unui mecanism nou pentru Republica Moldova de efectuare a auditului conformității de prestare a serviciilor de încredere calificate, care va fi obligatoriu de efectuat o dată la 2 ani. Considerăm că mecanismul respectiv va implica cheltuieli suplimentare pentru prestatorii de servicii de încredere, fapt despre care nu se menționează în analiza impactului de reglementare și în nota informativă la proiect.

Deși acest mecanism de audit este conform bunelor practici ale UE, se menține în continuare mecanismul de acreditare prevăzut la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 124/2022, care este gratuit, dar obligatoriu o dată la 5 ani. Or, acesta dublează povara asupra prestatorilor de servicii de încredere, luând în considerare că o dată la 2 ani va fi necesară și efectuarea auditului de conformitate.

În contextul celor expuse considerăm oportună revizuirea proiectului în vederea simplificării procedurilor de acreditare a activității prestatorilor de servicii de încredere.

**Secretar general adjunct
al Guvernului**

/semnat electronic/

Lilia DABIJA

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-3833 din 05 aprilie 2024
La nr. 18-69-3587 din 01 aprilie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Mihai MÎȚU
Secretar General

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

16.04.2024 nr. 04/1-03/275/618

La nr. unic 273

*Referitor la avizarea unui proiect
de hotărâre*

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024) autor - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării*, și în limitele competenței sale funcționale, comunică următoarele.

La art.I pct.3 din proiectul de lege, cuvintele ”pe resursele financiare proprii” se vor substitui cu cuvintele ”cu resursele financiare proprii”, întru respectarea coerenței textului în limba română, precum și în contextul respectării prevederilor art.54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Totodată, compartimentul ”fundamentarea economico-financiară” din nota informativă urmează a fi completat cu informația privind alocațiile bugetare prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2024 pentru identificarea electronică și serviciile de încredere și sursa de finanțare a acestora.

Secretar general al ministerului

Dina ROȘCA

*Executor: Posturusu Natalia
tel.: (022)-26-28-98
e-mail: natalia.posturusu@mf.gov.md*

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

15.04.2024 nr.04/1-3482

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat

La solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-3587 din 1 aprilie 2024, Ministerul Justiției a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (**număr unic 273/MDED/SIS/2024**) și comunică următoarele.

La art. I din proiectul legii:

În pct. 1, textul „capitolul II Secțiunea 1” se propune a fi exclus. Amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o mențiune expresă în acest sens, precum și nu este oportun a se indica din ce capitol/secțiune face parte.

Subsecvent, în redacția propusă pentru art. 5¹ alin. (3) al *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*, cuvântul „proceduri” propunem a fi substituit cu cuvintele „proceduri minime”, în corelare cu alin. (2) al aceluiași articol.

La pct. 2, referitor la redacția art. 8 alin. (12) și (13) considerăm necesar a indica obiectul **notificării** expediate în adresa organului de supraveghere și control.

Subsecvent, dispoziția de la alin. (13) se va expune clar și previzibil, astfel încât actul normativ al Guvernului emis în temeiul acestei norme să se refere exclusiv la obiectul determinat prin norma de trimitere.

Adițional, referința la alineatele expuse în redacție nouă se va indica cu utilizarea cratimei „(12)-(14)”.

La art. I pct. 3, în redacția propusă pentru art. 10 alin. (1) lit. i) nu este clar la ce entitate de evaluare a conformității se face referire. Or, în cazul în care se face trimitere la **organismul de evaluare a conformității acreditat**, prevăzut în art. 15 alin. (2) al *Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității*, se va opta pentru uniformizarea terminologiei, care corespunde altor acte normative.

Dispozițiile cuprinse în art. I pct. 4 se propun a fi prevăzute ulterior pct. 1, astfel asigurându-se succesiunea firească a elementelor structurale.

Cu referire la pct. 5, având în vedere excluderea din textul *Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere*, a referinței la „prestatorii de servicii de încredere de nivel superior” se vor revedea cuvintele „prestatorului de servicii de încredere de nivelul II” din redacția în vigoare a art. 15 alin. (1) al legii citate. Or, nu este clar care prestatori de servicii de încredere sunt de nivelul I și care sunt de nivelul II.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

SERVICIUL TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ȘI SECURITATE CIBERNETICĂ

MD-2012 mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1 IDNO 1003600096694
tel.: + 373 22 820 900, fax: + 373 22 250 522 e-mail: stisc@stisc.gov.md, itsec@itsec.gov.md

15.04.2024

1.4/694/24

La nr. 18-69-3587 din 01.04.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Cancelaria de Sta

Prin prezenta, în ordinea examinării proiectului de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (număr unic 273/MDED/SIS/2024)*, I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, în limita competențelor funcționale, comunică următoarea obiecție.

La pct. 3 al art. I din proiect, având în vedere sensul noii prevederi, considerăm că această obligație ar trebui să se regăsească în cuprinsul alin. (2) al art. 10 din Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere. În acest sens, autorul va realiza modificările corespunzătoare în conținutul punctului respectiv.

Cu respect,

Director

Alexandru COREȚCHI

Ex.: Oaserele Ana
Tel: 022 828 133

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
al Republicii Moldova

Nr. 13/1-837 din 14.03.2025

Cancelaria de Stat

În temeiul prevederilor art. 40 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, remitem spre aprobare în ședință de Guvern, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere (**număr unic 273/MDED/SIS/2024**).

- Anexe:* 1. Proiectul de lege;
2. Nota de fundamentare;
3. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor);
4. Tabelul comparativ;
5. Avizele și expertizele autorităților/instituțiilor publice.

Secretar de stat

Cătălina PLINSCHI

Ex: Oxana Rusanovschi
022 250 636
Stefan Vornic
0 22 23 23 27